

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **6**

DEN 8 FEBR. 1925

PRIS **35 ÖRE**

REDAKTÖR
EVA NYBLOM

Alma Söderhjelm

vars roman från finska frihetskriget
tager sin början i detta nummer
av Idun. Se vidare text
inuti tidningen.
(Foto. Jäger).

»NÄR VI BÖRjade» HETER EN PUBLIKATION däri bekanta personer berätta om sina första steg på författarebanan. Jag tänkte på den när jag härom dagen satt och bläddrade i en av våra gymnasistföreningars arkiv. En artikel i skolungdomens egen tidning Gymnasistbladet ledde uppmärksamheten på Södra Latins gamla E. V. och genom benäget tillmötesgående hade den utomstående fått kasta en blick in i gömmorna. Och den bekantskapen var värd att göra ty bland dessa något gulnade blad mötte man namnen på många som blivit »män i staten» och nu gå omkring så pampiga utan att alls minnas den tid när de sutto på skolbänken eller svärmiskt skrev dikter Till Henne. Det ha vi ju alla gjort engång men bara ett fåtal ha turen att äga dem bevarade bland de andra pressade skaldblommorna i gymnasistföreningens litterära herbarium.

Stockholms stadsfullmäktiges chef Allan Cederborg till exempel grep ofta i lyrans strängar med samma hand som nu stadigt och prosaiskt svänger ordförandeklubban. Än prisar han i klingande strofer Arnold von Winkelried som i slaget vid Sempach offrade sig för fosterlandet och än suckar han med Adaminta den sköna italienskan som i Venedig fann sin olyckliga kärleks grav. Han följer Ragnar Lodbrok på hans djärva färd till England och han besjunger i Runebergs anda Torpets son som ger honom inspiration till dessa rader vilka enbart de borde bereda honom en stol i Svenska Akademien:

Vem lärde dig att fosterlandet sätta framför allt annat, för ditt liv och blod

Vad annat väl än kärlek till den tegen som fast du ej kan kalla den din egen du likväl älskar se'n din barndoms år.

Det är så vackert att man kunde sätta upp det på kolonistugorna. Fosterlandskänslan hade då ännu förmågan att slå gnistor mot stålet. Bevis lämnas fortfarande av Cederborg, denna gången i dikten Vårt hem i Norden:

O yngling, som ännu ej slutit ditt öga för skapelsens skönhet på hela vår jord, som tacksam för henne kan se mot det höga, var fann du ett skönare land än vår nord! O, lyssna till sången, som talar om nordens, som visar dig tavlor från Svearnes strand. Sök sedan, men aldrig du skall uppå jorden få skåda ett bättre, ett skönare land.

Av våra dagars Cederborg skulle en sådan skaldeutgjutelse vara lika överraskande som att höra Nya elementarskolans rektor Knut Bohlin umgås med sånggudinnorna så intimt som för fyrtio år sedan. Då är han som Lappen nöjd med sin värld:

Så må jag också leva på mina fäders vis På fjäll, i vilda skogen bland rovdjur, snö och ris Mitt fosterland jag älskar, dess fjäll, dess skog, dess snö.

Där föddes jag till världen, där vill jag också dö.

Man är filosofiskt resignerad, man fikar inte efter lyckans äreställen utan nöjer sig med den trevna ringheten såsom Horatius vilken i ett av sina Oden prisar det lugn som icke kan vägas upp av guld eller pengar. Det har så sympatiskt berört nuvarande envoyén T. Höier att han klätt den

latinska dikten i svensk dräkt av bl. a. följande snitt:

Mig har — ej bedrägligt — ett öde givit litet lantgods så ock en fläkt av grekisk sångmö samt ett sinne som djupt föraktar trälände hopen.

Så aristokratiskt avskild har man råd att känna sig och framförallt bekänna sig vid de åren. Många värden hinna bli grundligt omflyttade när man väl lagt skolan bakom sig men förmödligen ser pastor O. Molin på den modärna samhällskampen med samma satiriska blick som när han 1884 i allegorisk form skildrade den politiska trädgården där de röda blommorna predika frihetens budskap, frihet från alla fjettrande band. En av de röda går också från ord till handling och spränger i sin frihetslystnad sönder den kruka i vilken han står (en kruka kan inte göra stort motstånd erinrar förf.). Men på natten kommer det regn som sköljer bort jorden från den trasiga krukans och där ligger den nyss så präktiga röda blomman visnad, profeterar den unge författaren som tydligen trivs bäst bland sina lugna krukor.

Det saknas alltså inte ansatser till politiska pamfletter bland de poem som rimma på hjärta och smärta. Samtidsskildringen ingår också i samlingen och man tycker sig känna igen författarens levande modell då den nuvarande kritikern doktor John Landqvist på 90-talet i studien Den äregirige presenterar framtidsmannen, oppositionsmannen som i riksdagen för frihetens talan emot maktens innehavare och förresten inte drar sig för rent personliga angrepp mot motståndarna. Han är beundrad av sina meningsfränder men ändå inte omtyckt ty han stöter folk ifrån sig genom sitt kyliga förakt för vardagsmänniskan som han inte gör sig besvär att dölja. Men striden slutar med en kapitulation. Den mäktige mannen blir knäckt av sjukdom och får en ödmjukare syn på livet. Han förvånar sig över hur mycket aktningvärdare och tankerikare dessa av honom förut så över axeln sedda kalkborgare äro vid närmare betraktande:

»Hans åsikter förändrades alltmer. Han började finna, att livets vishet ligger ej i åran, ej i konstiga och djupsinniga filosofiska tankar, ej i mångfaldig kunskap, han började tycka, att livets vishet är ofantligt mycket enklare än så, den är att känna fullt och varmt med människorna, som omge en, och främst familjen. Och han förundrade sig över, att dessa vardagsmänniskor hade löst livets gåta mycket lättare än han, och de hade en fin instinkt, som han med all sin överlägsenhet saknade, och det förekom honom, som om skillnaden mellan geniet och dessa består däri, att de senare av sig själva glida in i den rätta strömfåran, under det snillet blott på många omvägar, efter många irrfärder, genom många lidanden, en annan Odyssevs, när hemmet, målet.»

Allan Cederborg går håller inte fri från kontakt med tidens frågor och det äger ett visst pikanteri att så här fyrtio år efteråt läsa hur han beskriver »ett politiskt massmöte» och gisslar den politiska humbugen i de svassande referatpartitidningar

lämna från sina egna sammanträden. »Massmötet» är vensterpolitiskt och hålles i högsta klassen, quarta som den kallades ännu på 80-talet då den latinska nomenklaturen från gymnasium satt orubbad. Massmötet är utlyst av två skolynglingar och flera komma inte håller, men det hindrar inte mötesdeltagarna att i ett meddelande till pressen tala om hur klassrummet var fyllt av oöverskådliga folkmassor och att massmötet under publikens allmänna bifall enhälligt antagit följande resolution: »mötet förklarar som sin åsikt att folket ej nog tillgodoses under det nuvarande statskicket och att en revolution vore både angenäm och gagnelig.» Och så uppmanas förf. såsom den ende närvarande representanten för pressen, d. v. s. klasstidningen att publicera resolutionen. Men då säger han blankt nej och kommenterar avslaget sålunda: »ett har jag lärt mig som är bra att veta, och det är hur de granna referaten över vänsterns möten komma till. Nu vet man hur pass man kan tro på dem och vet också att de bara äro till för att lura bönder.»

Cederborg av 1925 är nog inte beredd att skriva under vad Cederborg anno 1885 hade för åsikter om vänstern. Hans kurva har vikit av åt vänster med åren, det brukar annars vara tvärtom.

Vad ha de här gossarna för kulör då? tänkte jag härom kvällen när jag satt och hörde på ett spex som ställts till av schartauerna. Namnet låter mera religiöst än det menas ty de schartauerna det här gäller gå i Schartaus handelsskola, där plugget under senaste tiden förmodligen skett något tankspritt. Man måste ju tänka på spexet, man hade väl rampfeber vilket dock inte behövs ty allt gick väl i lås, där sjöngs och vitsades så flott som i någon revy, det skämtades med Pewe, Per Albin och Ivar Jacobsson just enligt det regelrätta måttet för den som skall snickra till en revy. Och bifallet brusade från en salong fylld av små söta flickor med håret så stubbat som svansen på en kapplöpningshäst och av blivande bankdirektörer, generaldirektörer och stadsfullmäktigeordförande som i sinom tid ska ta hand om samhället. I väntan på det roa också de sig med att skriva vers. Men den handlar inte om den sköna Adaminta från Venedig och hennes sorgesamma kärlekssaga utan den lyder så här:

Kuplett.

Käre Gustav Adolf, kronprinssonen satt på farfars stol vill helst dra i mammas kjol läser helst Från pol till pol. Dagens Nyheter opposition mot gossen tänt — I en nätt enquête fråga jag diskret hur det är att va' regent.

Refräng.

Det har jag va'tt en gång, det gör jag aldrig om — (Stormande applåder. Ridå.)

Vår tids ungdom!

Celestini

LÄKEROL

Ska Ni ha' en tablett så köp Läkerol, alla tabletters föredöme.

VÅR KVINNORÖRELSES GRAND OLD

ANN MARGRET HOLMGREN FYLLER 75 ÅR. — FÖR IDUN AV MARIKA STJERNSTEDT.

I MIN BARNDOM VAR ANN Margret Holmgren, professorskan Frithiof Holmgren i Uppsala, ett av mina stora tysta svärmerier. Inte bara att hon var vacker, med det finaste, lätt rosenhyade ansikte, och att hon hade den behagligaste talröst man kunde höra — jag minns särskilt hur den förtjusade mig, denna på en gång milda och distinkta röst; — hon var också på ett för ett barn nästan mystiskt sätt ovanlig. Det undgick en ju inte, att hon på många håll klandrades; hon gjorde saker, som inte alla andra voro med på; hon hade åsikter, som de flesta inte delade; hon var hemma i idéströmningar, i intressen, vilka den konservativa lilla Uppsalasocieteten stod främmande för. Ann Margret Holmgren var den första, och jag tror enda dam jag såg i s. k. reformdräkt. På en julbjudning, mitt i turnyrernas glansperiod, kom hon i en alldeles slät svart klänning, endast prydd av ett stort smycke av silverfiligran. Jag är övertygad om att övriga närvarande tanter funno henne avskyvärt excentrisk. Hon realiserade dock icke det ringaste den då konventionella föreställningen om en kvinnosakskvinna, ett rivjärn, karlavulen, påstridig i alla väder, o. s. v. Nej, hon levde i det hela mycket tillbakadraget i sitt hem, omgiven av småningom åtta barn, av vilka alltid något var helt litet. Men jag kände på mig, anade utan att förstå det och — dyrkade, att hon ändå icke var »som alla andra», att inom henne bodde en särskild anda och kraft. Ett skimmer av romantik, av viljans och målmedvetenhetens romantik, kom sålunda över den lilla blida, stillsamt intagande »tant Ann Margret» och gjorde henne till ett väsen för sig.

När man nu står inför 75-årsringen med det kritvita håret över ett fortfarande lika vackert ansikte, slår det en hur denna romantik ännu dröjer kvar. Ty den ligger och låg just i kontrasten mellan det ytterst behagfullt, gammaldags förfinat kvinnliga i Ann Margret Holmgrens yttre och uppträdande och det klara, fasta, oförskräckt frisinnade i hennes själ, bådaderna lika karaktäristiska, och därtill på ett unikt sätt i hennes väsen sammansmälta till en personlighet. Hennes röst är idag fortfarande lika kultiverad och artigt mild, och fortfarande lika bestämd; och medan hon snabbt och flitigt fallar på en kökshandduk till något av barnbarnens utstyrsel, talar hon om att hon är glad, att ännu har stillaständets tid inte börjat för henne, ännu är hon fullt receptiv för nya tankar, nya viljor i tiden — och vill vara det och förbli det.

— Ja, säger hon med ett småleende, jag tror nästan jag blir mer radikal för varje år. Jag är så rädd att döma någon ny idé, även om jag inte helt fattar den. Mest är jag alltid benägen tro att den kan ha något i sig. Jag är så angelägen om att inte vara orättvis. Vet du, orättvisa är så otäckt!

När man hör dessa ord av 75-åringen, och när man hör dem mot kören av allt

Ann Margret Holmgren. Foto: Goodwin.

Den svenska kvinnorörelsens "grand old lady", professorskan Ann Margret Holmgren, fyller den 17 februari 75 år. Alltjämt verksam och lika intresserad för tidens stora frågor, lika stark och blid som då hon höll rösträttsrörelsens tömningar i sin hand och var moder i ett barnrikt hem är hon nu, då hon går att fira sin högtidsdag, till vilken författarinnan Marika Stjernstedt här ägnar henne en hyllning.

ständigt klandrande av nutiden, allt gnäll om hur mycket bättre allting var »förr», räcker benämningen romantisk för Ann Margret Holmgren absolut inte till längre. Då tänker och skriver man rent ut: beundransvärd.

Denna ljusa tro, denna håg att möta utveckling och rörelse i tiden med sympati och förståelse, så långt ske kan, ha icke för Ann Margret Holmgrens del kommit alldeles gratis. Jag frågade om hon alltifrån sin tidigaste ungdom haft denna brett frisinnade läggning.

— Inte alls, kära du! Jag var så konservativ som helst, högfärdig och allt vad du vill. I min barndom var jag därtill sjuklig, låg flera år till sängs och kom inte alls i beröring med den yttre levande världen. Det var läsning och eftertanke som småningom väckte mig. Vid nitton år gifte jag mig, vi hade det ganska smått och det blev likväl snart ett stort hem att tänka på

och söka styra för. Min man gick mest upp i sin vetenskap och deltog ej i något politiskt liv. Men måste han taga parti någon gång, visade det sig alltid hur vidsynt och framstegsvänlig hans läggning var. Jag tror emellertid det framför allt var läsningen, som väckte mig. Jag ville inte försumpas i de husliga omsorgerna, hur stora och viktiga dessa än voro. Ibsen och Björnson voro min ungdomstids främsta namn, och särskilt Björnson har jag att tacka för oändligt mycket.

Med Björnson och hans hustru kom Ann Margret Holmgren därtill att stå i ett varmt vänskapsförhållande. Hon tillbringade flera gånger sommaren på Aulestad, och ännu i dag växlas långa brev mellan henne och den äldre fru Karoline Björnson.

Ann Margret Holmgren föddes 1850 på Hässle i Uppland; hennes flicknamn var Tersmeden, hennes mor var född friherrinna Cederström. På Hässle, som nu övergått i främmande händer, fanns ett helt galleri anfäder och mödrar in effigie. Där voro släktingar Löwenhielm, Wrangel, Steuch, Rosenstein o. s. v. Det var herrgårdarnas och den ännu relativt förmögna, starkt ståndsmedvetna svenska bruks- och herrgårdsadelns typiska miljö, hon växte upp i. Om sin far berättar hon i den roliga skildringen av en landsvägsresa genom Sverige på 1850-talet, (i samlingsverket Hågkomster och livsintyck av svenska män och kvinnor, del V), att han brukade säga: »Ingenting är omöjligt utom det fysiskt omöjliga». Kan- ske har man rätt att spåra något arv av faderns temperament i Ann Margret Holmgrens eget lynne. Men i varje fall måste förflyttningen in i universitetssmåtadens sfär, att där (1869) taga platsen som ung fru, ha medfört kännbar förändring i levnadsförhållanden. »Oerhört mycket att göra och ett strävsamt liv», medger hon själv. Tre år å rad fick hon ett barn varje sommar; vid tjugosex år hade hon fem. Otaliga andra kvinnor ha ju haft liknande lott: år och barn och ökade, ständiga omsorger. Många ha omsorgerna klubbat ner. »Men jag kände», säger Ann Margret Holmgren, »att nu måste man sätta in på allvar för att rädda själen.»

Ann Margret Holmgrens första kulturinsats, som ej får underskattas, blev verksamheten bland Uppsala studenter. Tillvaron för en genomsnittsstudent på 1870—80-talen kretsade mellan vindskupan, där han bodde, och där inte sällan matsäckskrinet från hemorten gav den huvudsakliga kosten, samt krogen. Att komma innanför ett hems murar var för flertalet otänkbart. För detta flertal förstod den unga fru Holmgren att ömma. I vid utsträckning utövade det blygsamma Holmgrenska hemmet gästfrihet, särskilt gentemot gymnasterna. Men härtill kommo de

(Forts. sid. 179.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

MINNEN FRÅN ODINSLUND

STUDENTENS ANKOMST TILL STADEN VID FYRIS. — AV BENGT AURELIUS.

"Minns du hur ödet oss förde
tillhopa —"

Gluntarne.

SEKLER OCH EPOKER vandra ofta som små snälla barn vid varandras sida. Med nittio-talet tycktes sista skymten av Wennerbergs Uppsala försvinna, originalens, överliggarnas och de tysta gatornas Uppsala. Den moderna universitetsstaden vidtager sedan, kanske finare och nykt-rare i sin hållning, men också — kallare. Kommer jag nu en och annan gång åter till Fyrisstaden måste jag säga mig själv med skalden:

Vilsna vandra mina minnen
här i detta skarpa ljus.

Men stor sak i det! Minne är nu en gång minne. Och — som Pontus Wikner säger en gång — »det förgångna kommer ej tillbaka, det lever». Det lever hos den gamle studenten nuets friska och glada liv. Och när vi någon gång mötas vi »gamla» och se in i varandras ögon, ja, då ha dessa gemensamma, levande minnen endast gjort oss rikare.

Som en sådan vänskapens blick och som ett trofast handslag i gamla vänners händer må dessa »Minnen från Odinslund» fattas och, som jag hoppas, mottagas. Det är några personliga hågkomster från den tid vid Fyris' strand, då Nathan Söderblom var student, Harald Hjärne professor och Anton Niklas Sundberg ärkebiskop och prokansler.

*

En strålande vacker septemberdag inskeppa vi oss, tvenne bröder, på »Fyris I:an» eller »II:an» i Stockholms Mälardamm. Vi hade nyss kommit från en liten landsortsstad och befunno oss på färd ut i vida världen. Av huvudstaden hade vi sett föga mer än Riddarholmen, men det var en tavla med liv och färg. Nu vaggade den lilla Uppsalabåten vid kajen, en frisk höstvind gjorde kinden rödare, ett par vitmössor utom våra egna syntes på däcket och snart ljud från den trygga kaptenen ett förlösande: »Loss akter!»

»Sätt maskinen i gång, herr kapten!» Styr ut på vida fjärdar. Vad vi hittills sett av världen och människorna det var några varma hem, en liten skolstad och några ekon från provinsens tämligen instängda liv. Hade några locktoner nått oss från en värld och en tillvaro utanför denna, så hade den kommit från en farande sven, som haft något att förtälja framför allt om de vita mössornas stad. Att den var ett Eldorado kunde man ju redan förstå av satsen: »Man går i skolan, sitter på gymnasium och ligger vid akademien.» Det var ju att gå från klarhet till klarhet.

Men nu skulle vi se allt med egna, unga och vetgiriga ögon, andas denna starka, syremättade luft som sveper världen kring

Från Flottsund. Teckning av förf. från studenttiden.

Komminister Bengt Aurelius börjar här sin utlovade serie "Minnen från Odinslund", en skildring som säkert skall läsas av alla som sätta värde på en fläkt från det gamla studentikosa Uppsala och den tid, då de nu stora männen i staten voro studenter.

Komminister Bengt Aurelius.

Damera och ping-pong-spelet.

Ping-pong som namnet är på den populära bordstennisen har isynnerhet efter vår kollega Idrottsbladets tävling tagit sådan fart att den spelas överallt i familjerna. Idun har från en del håll fått anmodanden att utlysa en speciell tävlan för damer och det vill tidningen gärna göra, förutsatt att det finns tillräckligt många som önska delta. De damer som äro hågade för tävling i ping-pong uppmanas därför att omedelbart insända uppgift härom till Iduns redaktion. Den förberedande anmälingen förbinder naturligtvis icke till något utan är endast till för att ge tidningen en ungefärlig föreställning om hur många tävlande som kunna påräknas.

Obs! Var vänlig ge omedelbart besked.

och — lyckas eller misslyckas som människobarn.

Emellertid kan jag absolut försäkra, att dessa filosofiska drömerier voro absolut främmande för de 18-åringar, som på Fyris ettan (eller tvåan) med den vederbörligt »stukade» vita mössan i hand vinkade farväl åt den sköna Mälardrottningen.

Färden gick den underbart härliga segelleden framåt förbi Sigtuna, Skokloster m. fl. minnesrika platser. Med nyfikenhet betraktade vi den lilla röda stugan vid Flottsund och hörde i andanom Gluntens

Farväl, magister, denna gången
är tyst i salen vid Flottsund —.

Resan blev ganska lång, jag minns ej hur många timmar, men det var på den tiden båtarna konkurrerade vilt med varandra utom i snabbhetsrekord. Priset var det lägsta möjliga och vi hade redan förespeglats utsikt att bli bjudna på frukost på den båt vi valde.

Hur det nu gick med den saken minns jag ej, blott att vi efter middagstid skådade Slottets tunga röda massa, ångade upp mot Islandsbron förbi »Kap» och ankrade mitt emot Flustret å ena sidan och å den andra ett gammalt trähus, som ännu står kvar från Wennerbergs tid med »sju helvetes gluggar».

Jag erinrar mig väl vilken underlig känsla som betog mig när vi vandrade Östra Agatan uppför mot det nya hemmet. Detta var alltså den beprisade staden där studierna skulle fortsättas intill framtidsålet. Men hur ovisst allt och hur omoget ännu i mitt sinne. Och ändå hade jag mitt »mogenhetsbetyg» på fickan!

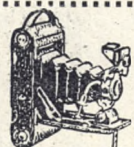
På Nybron glamma några studenter ivrigt svängande sina käppar. En annan flock studerar vid »politiska knuten» ett anslag, undertecknat av Ivar Eggert Hedenblad, om »Allmänna Sångens» nästa sammankomst på Gillet eller ett budskap från »Studentcorp-sens» ordförande om en uppvaktning.

Förbi Skytteanum, genom Sankt Eriks gränd med »Pumpen» leta vi oss fram till Luthagen, som ännu bevarade en viss lantlig karaktär. Vi ha bokstavligen att gå så långt vägen räcker, ty först längst upp i Fyrisgatan ha vi vårt kvarter.

Här, i ett gammalt trähus, där den berömda semiten och arabisten Herman Napoleon Almkvist bodde, slog vi oss ner i var sin lilla trevna vindskupa.

Bland nödvändiga utensilier i reskofferten funnos redan nattrocken och pipan. Insvept i den förra och långsamt sugande på den senare såg jag den första dagen i den eviga ungdomens stad gå till ända. Mina tankar och förhoppningar i dessa förstlingsstunder voro väl desamma som den gamle Erlangenstudentens:

Studentens glada liv,
mot intet vill han byta bort
studentens glada liv.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

FASTRARNA I ARVIKA

SOM ÄRO SYSTRAR TILL G. FJÆSTAD OCH HA EN VÄVSKOLA I DEN IDYLLISKA VÄRMLANDSSTADEN.

Faster Anna.

En glad stund: mattan är färdig att klippas ned. Längst bort faster Amelie.

Faster Amelie.

»FASTRARNA» BÖRjade så smatt. De skulle väva brodern Gustafs kartonger. Men snart hade de anledning vandra vidare på den inslagna vägen. Andra ville också ha sina gobelängkompositioner vävda hos systrarna Fjæstad och åter andra ville lära sig att väva hos dem. På så sätt växte systrarna Fjæstads bekanta konstvävnadsateljé och konstvävnadsskola fram i Arvika.

Det är ett långt och tråget arbete, som fröknarna Fjæstad kunna se tillbaka på. Faster Amelie är otroligt energisk med sina vävnader och lämnar inte ett arbete ifrån sig utan att på detta ha lagt ner all sin kraft och all sin konstnärliga ambition. Ofta ses hon också sitta och arbeta från tidiga morgon till sent in på natten för att få en matta eller vävnad färdig i tid — den skall vara färdig på bestämd timma och därmed basta. Faster Anna sköter affärerna och huset med lika stor energi och kärlek som systemen ateljén. Fastrarnas hem är det ljusaste och gladaste man kan tänka sig. Deras lilla villa ligger vid sjön Rocken, varifrån Gustaf Fjæstad fångat så många av sina betagande motiv, och hos fast-rarna trivas ungdom och blommor i kapp — varje år blommar Nattens drottning och alla i huset följa vid kaffetårtan dess korta levnadssaga. Från alla Sveriges hörn komma elever till fastrarna och det är aldrig

Värmland är hemlandet för många svenska konstnärer och Arvika är en liten huvudstad i detta konstnärsrike. Där bor bl. a. Gustaf Fjæstad, som just nu har utställning i Stockholm. Men den Fjæstadska familjen har flera konstnärer — vilken Arvikabo känner inte "fastrarna", som Gustaf Fjæstads båda systrar rätt och slätt kallas och som, själva bekanta konstväverskor, inneha en ateljé och skola för konstvävnad!

"Sommar natt", gobeläng från fröknarna Fjæstads ateljé efter komp. av Gustaf Fjæstad.

tyst och tråkigt i deras hus, där de båda lärarinnorna äro lika unga och levnadsglada, lika pigga på upptåg och roligheter, som någonsin deras unga elever. Ja, det är visst alltid lärarinnorna, som sätta fart och humör på det hela.

I många år ha fröknarna Fjæstad haft sitt hem i villan vid Rocken och många äro de arbeten, som vandrat ut i världen därifrån. I Thiels galleri finns det största arbetet av deras hand, en stor matta komponerad av Gustaf Fjæstad och hos fröken Tamm på Fogelsta finns likaledes en matta, komponerad av fru Maja Fjæstad. Men till dessa två största arbeten sluter sig sedan en rad mindre gobelänger efter andras och egna kompositioner, som hamnat i olika svenska och utländska hem och där vittna om systrarna Fjæstads vackra insats i en gammal förnäm svensk konst-art. Även mattor ha i stort antal vävts hos systrarna Fjæstad, särskilt de nu så moderna flossamattorna.

På utställningar har man ofta sett arbeten av systrarna Fjæstad, men den förnämsta utställningsresan återstår dem: till Paris i sommar. Och de som besöka den svenska avdelningen på Parisutställningen skola säkert ha en beundrande blick för de svenska gobelängerna från det lilla idylliska Arvika — det ha både de och fastrarna förtjänat.

IDUNS FLICKSCOUTER INFÖR "ERINRAN"

NÅGON GÅNG I SLUTET AV FEBRUARI eller början av mars blir det stor »Erinran» med intagande av nya 3: djeklassare i Sveriges Flickors Scoutförbund och uppflyttning i högre klass av scouter inom Förbundet. Då hoppas också Iduns Flickscoutkår kunna bidra med en hel mängd nya flickscouter. För närvarande arbetas ivrigt på 3: djeklassproven. Knoparna äro många, krångliga och konstiga, det är inte så lätt att med förbundna ögon trä sladden ut och in genom öglor och bukter, när knopen i en handvändning skall vara klar, men det går med lite övning. Flera

av Idunflickorna ha redan bestått prövnin-gen inför stränga kontrollanter och fått inskrivet i en grön anteckningsbok, att nu ha de avlagt det och det provet, och så ta de itu med nästa.

Patrulledarna ha övningar med sina flickor hemma hos sig eller på scoutbyrån. Före jul hade kårchefen och patrulledarna ett par utfärder, en kortare till Hagaparken med övningar i längd och höjdhopp och i scouttakt (kunna tillryggalägga 1,000 m. på 7 minuter) — och en längre, då de foro med båt inåt Mälaren, hade mat med sig och voro ute en hel söndag.

Kårmötena varje onsdag ha därjämte åter-upptagits. De större flickorna få hjälpa de mindre, så bli alla sysselsatta.

Onsdagen den 28 kom själva scoutche-fen, fröken Lagercrantz och tog sig en titt på kåren. Hon syntes nöjd. Det var ju inte mycket att se än, men får Iduns Flickscoutkår leva och frodas framgent som hit-tills så hoppas vi hon skall bli mycket nöjdare. Nya anmälningar inflyta fortfarande. De äro välkomna och mottagas av fru Ingeborg Björklund, Iduns redaktion, eller Fredrikshovsgatan 7, 3 tr. Tel. Ö. 64 53.

Slopa kaffet och drick

**CAP
KAKAO**

i originalförpackningar å 100 gr. o. 500 gr. är tillverkad av bästa fullmogna kakaobonor utan tillsats av varken kanel, vanilj eller semkalkier. Den som smakat CAP KAKAO dricker den sedan dagligen.

IDUNS ROMANFÖRFATTARINNA INTIME

NÅGRA RADER TILL BILDEN AV ALMA SÖDERHJELM.

»DET FRÄMMANDE ÖGAT» ÄR ingen snäll signatur. Den är ettrig och uddig, ironisk och pikig, klarsynt, orädd, originell, självständig och en hel rad ganska obehagliga saker. Artiklar undertecknade Alma Söderhjelm äro mera hovsamma och ibland förfärligt lärda och digert vederhäftiga, men även de kunna sjunga bra nog ut i en frisk och oförfärad stil. Och så äro vi framme vid Alma Söderhjelm som person.

Hon säger själv, att hon är världens beskedligaste människa. Det är naturligtvis överdrift som allting man säger om sig själv, men man kan tryggt vittna att när man hör, ser och känner Alma Söderhjelm hemma i hennes lilla trivsamma våning vid Östermalmsgatan, så kan man fatta misstankar i den av henne utpekade riktningen. Hon talar med en låg och nästan skygg stämma precis som om hon alltid vaknat upp från tysta, världsfrånvarande studier i de luntor av böcker, som fylla hennes arbetsrum från golv till tak. Och som värdinna är hon lika ängslig och beskäftig som de fruar, vilka aldrig känt någon värld utanför hemmets trygga fyra. Aldrig skulle någon föreställa sig »Det främmande ögat» så. Man hade tänkt sig något shockerande originellt och virvelvindsartat av såväl signaturen som den kvinna, vilken både i böckernas värld och i verkliga livet sysslat med revolution och krig.

Det är underligt att sitta och höra Alma Söderhjelm med denna dämpade stämma och en nästan frånvarande blick i sina ögon tala om sitt lands stora befrielsekamp. Och att veta att den stod aldeles inpå och även innanför våra egna murar — finns det något mera beklämmande än den kontrast mellan stora död, liv och död och svält å ena sidan och å andra sidan gulascheriet, den tanklösa bekvämligheten, den trygga medlidandes känslan av att detta kan hända min broder men aldrig mig själv, som kriget skapar? Det är en kontrast, som ger en skakande förebråelse varje gång man blir påmind om den, men som man så ljuvligt lätt glömmar bort både medan den finns inför ens ögon och sedan den tillhör historien. För Finlands söner och döttrar under det stora befrielsekriget var den dock mindre påtaglig, bland dem voro alla från fru Medelsvensson i sin hemvärå och hennes lilla backfischdotter på kontoret till de stridsivriga ynglingarna och de stora männen i staten aktiva deltagare i striden. Alma Söderhjelm var en av dem, som hade många trådar i sin hand, och när striden nu är slut har hon känt ett brinnande behov av att i skrift få bevara händelser och tankar från denna tid. Så kom »Unga träd» till, som i dag debuterar som Iduns följetong.

»Nu kan jag knappt fatta det själv», säger dr Söderhjelm, »att vi en gång haft det såsom under frihetskrieket. Vi i Finland hade icke barndom och ungdom som andra, icke ro och bekymmerslöshet. Vi voro vana vid alla att jämt vara försiktiga och sluga, att handskas med hemligheter och farligheter, med vapen och chiffer. Vad allt fick icke exempelvis en ung flicka lära

Ett aktuellt namn i Idun just nu är Alma Söderhjelm, vars roman från finska frihetskrieket "Unga träd" tar sin början i detta nummer. I detta sammanhang skola säkert några ord och data om författarinnan själv intressera Iduns läsare.

sig och ha i huvudet, medan hon blåögd och ljuv satt på sin kontorsstol eller sydde på sitt handarbete! Och huru svalt man icke! Jag skall icke glömma förberedelse-tiden här i Stockholm, då vi hade gemensam hushållskassa. När vi åto ett mål om dagen på någon restaurang, så åto pojarna förrätten och jag efterrätten, ty vi hade icke råd att beställa hela middagen för varje person. Och så jag tiggde hos mina bekanta — jag var en ren fasa för dem! Inte var det heller så värst trevligt att alltid känna sig omvärd av spioner, som tvingade en att byta hotell och rum snart sagt varje dag.» —

Det är kanske icke endast en händelse, att Alma Söderhjelm, när hon skulle välja ämne för sina studier, kom att syssla med franska revolutionen. Det låg väl i blodet att intressera sig för krigiska ting. Hon hade växt upp i Viborg, som var den finska gränsfästningen mot Ryssland, fastän dea för övrigt är en mycket idyl-

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Jag vet väl, vilka tankar Jag har för eder, säger Herren, nämligen fridens tankar och icke ofärdens, till att giva eder en framtid och ett hopp.
Jeremia 29: 11.

Vi veta, att för dem, som älska Gud, samverkar allt till det bästa för dem, som äro kallade efter Hans rådslut.
Romarebrevet 8: 28.

Vi veta att om vår kroppshyddas, vår jordiska boning nedbrytes, så hava vi en byggnad, som kommer från Gud, en boning som icke är gjord med händer, en evig boning i himmelen.
2 Kor.-brevet 5: 1.

Vet du då icke, har du ej hört det, att Herren är en evig Gud, Han som har skapat jordens ändar.
Jesaja 40: 28.

Vi veta att vi hava övergått från döden till livet, ty vi älska bröderna.
1 Joh. brev 3: 14.

Ett vet jag, att jag som var blind, nu kan se.
Joh. Ev. 9: 25.

Jag vet att min Förlossare lever.
Job. 19: 25.

lisk liten stad. Så tog Alma Söderhjelm studentexamen, blev sedan fil. kand. och for slutligen till Paris för att studera till sin doktorexamen och en vacker dag finna stora artiklar i en mängd tidningar om sin avhandling »Pressregimen under revolutionen.» Dr Söderhjelm var uteslutande »vetenskapskvinna» på den tiden, läste och rotade i böcker, for hem och blev universitetslärare och tänkte så förbli, om inte politik, revolutioner och krig omstörtat hennes planer. Att skriva andra än vetenskapliga avhandlingar hade dr Söderhjelm inte haft en tanke på, men så gjorde hon en gång ett aktuellt inlägg till en tidning, vilket gav denna anledning att be henne för all del fortsätta med journalistiken. »Jag var då 33 år», säger dr Söderhjelm, »jag har alltid varit fastlig sen av mig, men det var för att jag liksom så många andra finländare ofta fick hoppa över några år av mitt liv i sysselsättning med politik. Jag har varit sen i allt utom — prat och fulhet! Jag är förfärligt talträngd, men det måtte jag ha i arv efter fem talträngda fastrar. Och min far sade redan när jag låg i vaggan och sedan så länge jag minns att »Alma var världens fulaste unge.»

Dr Söderhjelm har nu varit bosatt fyra år i Stockholm. Det är icke för ro skull hon vistas här. Hon har nämligen ett stipendium från universitet i Hälsingfors, som stipulerar att innehavaren skall vistas utomlands i tre år och eftersom dr Söderhjelm innehar stipendiet i två perioder, har hon ännu två år kvar i Stockholm. Under denna tid har dr Söderhjelm skrivit sitt stora arbete om franska revolutionen, som utkommit i tre delar och med vars fjärde del hon nu är sysselsatt, allt medan hon ibland sticker emellan med en roman eller en tidningsartikel, när det blir för torrt för hennes livliga ande att bara syssla med historia. Alma Söderhjelm lever med i sin tids både stora och små bestyr som få och för varje detalj har hon ett vaket, ibland välvilligt ibland elakt öga. Hon kallar det främmande, men egentligen är detta nog inte riktigt, ty Alma Söderhjelm känner sig ganska svenskbesläktad. Hon trivs bra i Stockholm och med svenskarna, fastän hon ibland är lite elak och skämtar med deras svagheter. »Svenskarna äro redliga och rejäla, ärliga och 'bussiga', men de äro lite svaga för fina middagsbjudningar — skulle det inte vara idé att instifta ett utmärkelsetecken för varje fin middag man varit på att bäras i höglått band å bröstet vid högtidliga tillfällen?!», undrar hon.

Besk, kvick och spirituell är Alma Söderhjelm och det inte sämsta med hennes rapp är att hon låter dem dansa lika friskt över sig själv som över andra. Hon är rolig och underhållande och därför ses hon ofta i Stockholms sällskapsliv, känd och kringviskad av alla. Men detta är icke nog för att göra bilden av Alma Söderhjelm. Till denna foga sig också och framförallt drag av en för sitt land och sina ideal segt och modigt kämpande kvinna, av en framstående vetenskapsman och en rakryggad, stark personlighet.

EBE.

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

Vid **Blodbrist** är **Idozan**
erkänt bästa järnmedicin
Snabb verkan. Rådfråga Eder läkare

E F T E R R I D Å F A L L E T

AUGUST BRUNIUS' NYA KOMEDI »DALIN OCH DROTTNINGEN» PÅ SVENSKA TEATERNS JUBILEUMSFÖRESTÄLLNING.

AHLGRENSONS BEKANTA UTtryck att »Nya Teatern byggdes på ett löftesbrott och vid en bakgata» ägde endast delvis sin riktighet. Stjernströms handlingssätt, »ehuru obehörigt, syntes ej av beskaffenhet att föranleda någon åtgärd», resolverade Justitiekanslersämbetet, och bakgatan låg i själva verket inte mer i skymundan än att den teaterintresserade delen av publiken snart lärde sig hitta dit lika säkert som om det varit fråga om en boulevard. Den 19 januari 1875 invigdes teatern med Björnsons »En fallit», som därstädes i svensk dräkt fick sin urpremiär. Stjernström, Holmquist samt fru Littmarck utförde huvudrollerna. Fem år senare inköptes byggnaden av Josephson och gick nu sin glansperiod till mötes. 1888 omdöptes den till Svenska Teatern och övergick, efter att först ha hyst Operan inom sina murar, i maj 1898 i direktör Albert Ranfts ägo. Hans insats i Stockholms teaterhistoria torde vara allt för väl känd för att här närmare beröras. Under de 27 år, som Ranft lett teaterns öden, har där framförts en rikhaltig och omväxlande repertoar från tungt vägande klassisk dramatik till lustspel i den allra lättaste genren. I med- och motvind har han seglat, burit nederlagen med jämnmod och låtit segrarna sporra till nya ansträngningar. Svenska Teatern har med rätta blivit en av huvudstadens populäraste: i ingen annan salong råder en sådan hemkänsla och susar en sådan tradition. Det vilar något särskilt över dess premiärkvällar med deras förtätade stämning av gamla goda minnen och förväntansfull nutid, man har en känsla av att Thalia trivs alldeles speciellt bra i sitt femtioåriga tempel på Blasieholmen.

När institutionen den 27 januari firade sitt halvsekeljubileum var det därför helt naturligt att varenda plats skulle vara upptagen långt i förväg av en festklädd och förnäm publik, som önskade bringa icke blott teatern utan också dess chef sin tack samma hyllning. »Hela Stockholm» var där, och hade bara utrymmet tillåtit hade det väl varit ännu fler. Prosceniet var blomstermyckat, på sufflörluckan glänste en väldig gyllne lyra och musiken inledde den högtidliga akten med Ouvertyren till »Orléanska Jungfrun». Kom så en versifierad prolog, framsagd av Daniel Fallström, varefter ridån gick upp för »En komedi på Kina slott».

Det var fullt riktigt av Svenska Teatern att välja ett svenskt program och man måste tillfoga, att August Brunius' historiska komedi i särskilt hög grad lämpar sig för en festföreställning. Den är lätt och underhållande, ofta fyndig och spirituell samt spelar dessutom i pittoreska kostymer och förnämlig 1700-talsmiljö. Den syftar ej mot djupet men den ger sig ej heller ut att vara förmer än den är: en älskvärd tidskildring i dramatisk form från rococons sirliga århundrade. Man får inga stora öden, inga starka känslor som finna genklang i ens eget bröst; författaren har i stället lyckats ge en trovärdig bild av Frihetstidens människor med deras underliga blandning av sorglustiga politiska intrig-

Gösta Ekman som Dalin.

spel, galanteri, sysslolöshet och nöjen. I vida styvkjortlar, broderade rockar och rödlackerade skor dansade man på en vulkan. I ena stunden ett förstucket brev, ett hemligt kärleksmöte, i nästa lättsinnigt uppgjorda konspirationer som kanske skickade sina upphovsmän till schavotten. Livet var en lek med ömma ögonkast, underförstådda meningar, skvaller, förtal och lycksokeri. Hattar och Mössor slogos om äreställena, kungen satt vid sin svarstol och hovet skrattade sig fördärvat åt Dalins kalottpredikningar. Men drottningen smidde i all tysthet planer att återtaga makten, som för varje dag gled allt mer över i de stränga rådherrarnas händer.

Mot denna bakgrund spelar komedin, vars egentliga namn är »Dalin och Drottningen». I första akten är det ännu idyllen på Kina slott. Men så kommer Tessin för att begära sitt avsked från förtroendeplatsen som kronprinsens guvernör. Till efterträdare får han Dalin, som just i det ögonblicket är en föga presentabel herre med halmstrån i peruken och damm på sidenrocken. Han lyckas ändå förvärva sig drottningens ynnest tack vare sina öppenhjärtiga svar och blir t. o. m. adlad. Men snart vänta honom allvarligare uppgifter än att plugga läxor med den unge tronföljaren. Han drages in i den härsklustna Lovisa Ulrikas politiska intrigspel och kommer samtidigt under hennes personliga tjukskraft. Hovet är i själva verket cernerat på Drottningholm och man gör fåfänga försök att bryta isoleringen. Men allt strandar på Rådets påpasslighet och det nät av spioner, som omger slottet. Det kommer till häftiga utbrott mellan Tessin och konungen, som i statsmannen anar en rival om drottningens gunst. Man försöker ändå fördriva tiden så gott man kan och till detta ändamål uppföres Dalins komedi »Den avundsjuke». Den får emellertid ett oväntat slut då Tessin inträder och meddelar att ständerna

önska försäkra sig om författarens person eftersom denne blivit överbevisad om högförräderi. Han får emellertid stanna på hedersord att ej avlägsna sig från slottet och i sista akten redes det hela upp på så sätt att han förvisas från hovet samtidigt med att Tessin åtminstone skenbart försonar sig med drottningen.

I komedin har vissa avvikningar gjorts från den historiska tidsföljden, men när det gäller alster för scenen och en författare har att välja mellan sträng kronologisk ordning eller stegrad dramatisk intensitet, väljer han naturligtvis den senare på den förras bekostnad. I själva verket ha flere år förflutit mellan första och sista akten fast de skrivits som om de löpte i en följd. Dalins komedi hade redan för sjutton år sedan haft sin premiär och t. o. m. Kina slott, sådant det framställes på 1750-talet, uppfördes ej förrän tio år senare. Den enkla träbyggnad, som föregick det ännu bestående slottet och som benämndes »Kinesiska huset», torde näppeligen varit av den beskaffenhet att Adolf Fredrik därstädes hållit hov någon längre tid. Men huvudsaken med »Dalin och Drottningen» är, att personerna förefalla fullt trovärdiga och sådana som historien belyst dem samt att rocobilden verkar äkta som en gammal Meissengrupp.

I varje tum var Pauline Brunius en strålande drottning, även om porträttligheten kunde varit större. Skön, ståtlig och intagande fick hon fram både det vekt kvinnliga och det trotsigt härsklustna hos Lovisa Ulrika, de ömmare tonfallen liksom den stolta bitterheten under förödmjukelserna. Hon sekunderades utmärkt av herrar Brunius och Hedqvist som Adolf Fredrik resp. Tessin, samt Renée Björling som den vackra hovfröken Ulla Hård. Största intresset tilldrog sig dock Gösta Ekmans Dalin och Inga Tidblads kronprins Gustaf. Skalden hade getts en förnäm karaktäristik både av författare och skådespelare; här fick man något av ett genis besvärliga väg från den obemärkta sorglösheten till gunstlingens framskjutna plats och så vidare till den i onåd fallnes beska ensamhet med huvudet ännu fullt av ljusa minnen och fellsagna förhoppningar. Masken, som möjligen gjorts en smula för ungdomlig för de 47 åren, företedde emellertid en slående likhet med Gripsholmsporträttet. Kronprins Gustaf — styckets kanske tacksammaste roll — blev genom sin framställarinna en liten graciös rococodocka, full av barnsliga upptåg och lillgammal värdighet. Om den blivande tjuarkonungen verkligen såg ut så och uppträdde med all denna putslighet i tal och rörelser må lämnas osagt.

Naturligtvis blev det inropningar och blommor i mängd. Efter att författaren vederbörligen avtackats riktade sig hyllningarna i ett flertal olika former till den jubilerande teaterchefen.

Crewé

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

DEN MODERNA BLÅSTRUMPAN

TYPER UR DE SJÄLVFÖRSÖRJANDES LED.

En av de första engelska "Blue stockings" var Lady Mary Wortley Montagu, som med sina vittra talanger förenade världsdamens grandezza.

HUR HAR HON INTE FÖR-ändrats genom tiderna! Sapho med sin lyra, sin formfulländade vers, sin lidelses höghet, medeltidens religiösa sierskor, som bävande inför undret, nedskrevo vad de på extasens förklaringsberg erfarit, markisinnan Rambouillet med sin världsdamsair och sitt preciösa språk, m: me de Sévigné, som först av allt var mor och kvinna, romantikens skaldinna, som drömmande betraktade sin blå blomma, Fredrika Bremer med sin borgerlighet och praktiska idealitet — inte ha de så mycket gemensamt med varandra — men ännu mindre med Apollodottern av idag.

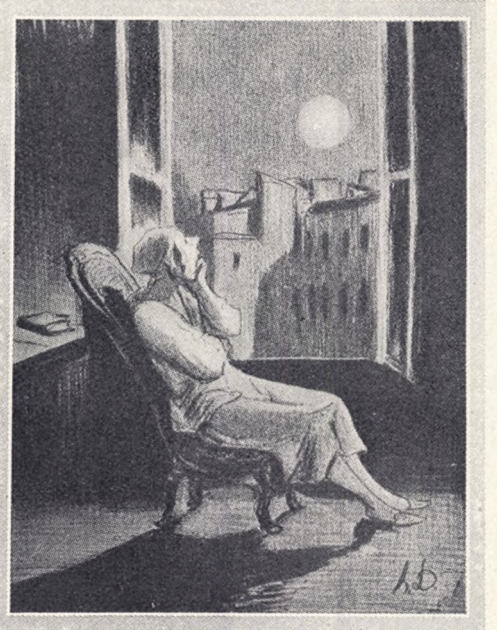
Ty den modärna författarinnan — vare sig hon insveper sin målmedvetna person i outrerad pariser-

I serien självförsörjande typer presenteras här den litterära, en ofta ironiserad men ännu oftare beundrad och firad representant för sitt köns andliga vitalitet.

elegans, kvinnlig ljuvhet eller kärv hurtighet — bär med få undantag en touche av det industrialismens tidevarv, hon tillhör.

»Hedersgumman» Brenner lär ha förklarar, att hon aldrig haft annat mål med sin diktning än att glädja man och barn. Rococons vittra damer gingo väl så långt att de gärna sågo sina alster på umgängets salongsbord eller läste upp dem för en utvald krets, men lika litet som romantikens drömde de om att vända sig till en större publik.

Helt annan ambition har författarinnan av i dag. Med nervösa fingrar och blicken het av förvärvsbegär producerar hon vid skrivmaskinen rastlöst bok efter bok — med eller utan tendens, med »intressanta karaktärer» eller »på kornet tagna typer ur livet», då och då med självupplevelsens äkthet svävande över de vanli-

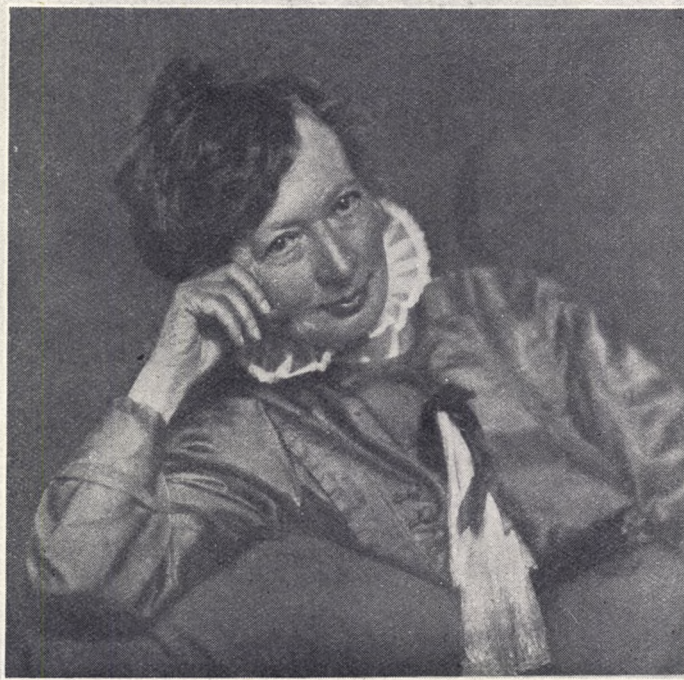

En drömmande skaldinna, sedd med Daumiers ironiska blick.

erfarit, vad hon talar om. Skall hon skildra hembiträdets växlande öden, tar hon på denna eller andra sidan Atlanten plats som sådant, och lika grundligt går hon till väga, vare sig motivet hämtas från Sydamerikas prärier, Norrlands skogar, Orientens sagoprakt eller världsstädernas glädjekvarter.

Flauberts samtid beundrade hans förmåga att så illusoriskt leva sig in i M: me Bovarys självmord, att han själv kände arsenikförgiftningssymptom, medan han skrev de berömda kapitlen, hans vana att i dagar och veckor fundera ut det bästa adjektivet i en sats, på vars val något av formfulländningen berodde.

Vad skulle den sagt om de modärna författarinnor, som med aldrig sinande ordflöde åstadkomma minst (Forts. sid. 180.)

En modern författarinna med vördnad för diktningens höga kall. (Foto: Goodwin.)

gen rätt talrika sidorna. Det gör sig utmärkt i recension och ökar allmänhetens köplust. Och stora upplagor, många upplagor — det är målet.

Men upplagorna må bli aldrig så stora — det enda målet äro de ingalunda. Bakom åtskilliga av de många volymerna skymtar en medveten önskan att göra en insats i sociala förhållanden, att belysa en tidsföreteelse, att visa godhetens makt i världen. En omiskännlig idealitet är det vackraste draget i hennes litterära fysiologi — även om böckerna inte alltid i det avseendet bli av den betydelse hon drömt om. Ty om åtskilliga av dem gäller kanske, med en lätt omskrivning:

"den sång, är skönast, som aldrig ljud i toner men härlig drömdes."

Med sin idealitet förenar hon ett verkligt hetsinne, en oförfärad lust att själv ha

Bettina von Arnim, romantikens skaldinna och en av Goethekultens hängivnaste prästinnor.

Författarinnan till Köpmanshuset i skärgården, som på 1860-talet kunde glädja sig åt en oerhörd popularitet.

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBELTYGER, GARDINER och MATTOR
skänka hemtrevnad.
KONSTFLITEN, G:la Högsolan, Göteborg.

I regn och kyla spricker huden lätt sönder. Förebygg detta genom daglig användning av **Eorol's Äkta Liljemjölkrème**. Pris kr. 1: — för stor tub.
PARFUMERI EOROL, ÖREBRO.

STRINDBERG OCH DEN OCKULTA GUMMAN

BELYSANDE DRAG TILL STRINDBERGS BISARRA PERSONLIGHET.

FASTÄN MINA MINNEN OM STRINDBERG icke äro av någon större betydelse, så finns det ändå däribland åtskilliga småsaker, som äro rätt belysande för den märkvärdiga blandning av genialitet och barnslighet, av misstänksamhet och godtrogenhet, av brutal kraft och skygg känslighet, av kvinnobeundran och kvinnoförakt, av djupsinnighet och ytlighet, av människokärlek och misantropi, av tros längtan och tvivelsjuka, som man lärde känna hos August Strindberg. Det hela var som ett skrik i natten, en lidelsefull trånad efter morgongryningen. Han var ett kaos med ett gryende kosmos i sitt sköte.

Av få människor har jag bevarat ett så starkt och tillika fängslande intryck som av Strindberg, trots det, att vår samvaro inskränkte sig till spridda, jämförelsevis korta stunder.

Vår första kontakt ägde rum per korrespondens. Han hade skrivit ett eller annat, jag minns icke vad, och anfört en del källor. Jag fann, att en av de viktigaste var utelämnad, och detta gjorde jag Strindberg uppmärksam på i ett brev. Jag fick ett älskvärdigt och tillmötesgående svar. Detta blev inledningen till vår brevväxling. Jag hade lärt en hel hop och hade tillfälligtvis reda på en del saker, som voro honom obekanta. Detta har tydligen överraskat honom, ty han skrev helt naivt: »Ert vetande förvånar mig.» — Av andra yttranden i hans brev minns jag, att han slutade ett med den anmärkningen: »Jag skriver alltid korta brev (av brevis = kort).» — På tal om livsåskådning och religion skrev han en gång, att han nu hade funnit ett ankare i livsstormarna, nämligen »bed och arbete», men han »drev ännu för ankaret.»

Jag bodde i Danmark den gången — det var vid århundradets början — och brevväxlingen förde till ett avtal, att jag skulle besöka Strindberg, när jag kom till Stockholm. Detta gjorde jag alltså vid första inträffande Stockholmsresa.

Han bodde då på Karlavägen i n:o 44. Jag ringde på. En kvinnlig tjänsteande kom ut från en sidodörr och försvann med mitt visitkort. Efter en stund öppnade Strindberg tamburdörren och önskade mig välkommen. Sällan har jag blivit så överraskad. Jag hade tänkt mig honom som en revolutionär bohème-figur, något i riktning av slarvig klädsel, röd halsduk, skäggstubb och okammat hår, och i stället såg jag framför mig en välklädd »homme du monde» med vackra, avmätta rörelser och angenämt dämpat tal, självbehärskad och distingerad.

Jag har de allra angenämaste minnen om långa och upprepade samtal, såväl under denna korta vistelse i Stockholm, som under ett senare besök därstädes, medan Strindberg ännu bodde kvar vid Karlavägen. Ofta hade jag tillfälle att beundra det hänsynslösa sanningssökande och den genialiskt klara blick, varmed han skar tvärs igenom alla traditionella föreställningar och tillvanda begrepp.

Strindbergs bisarra personlighet full av motsättningar sådan man lärde känna den även vid flyktigare bekantskap med honom får här en intim blyxtbelysning. Det är den vidskepliga, barnslige, grubblande Strindberg, som vi här möta.

Bland mycket djupt och värdefullt döko emellertid ytterst kuriösa och förflugna tankar fram. Här ett urval.

Han frågade en gång, om jag var jägare, och om jag sett kornknarren. Nej, det hade jag inte. — Ja, han trodde inte den fanns, hade aldrig träffat någon som sett den. Visserligen står på museerna en fågel, som de kalla för kornknarren, »men det är inte den». (!)

På flyttfåglar trodde han inte. Fåglarna flyttade inte alls. I antiken trodde man ju, att svalorna lågo på sjöbottnen om vintern — »ja, jag har verkligen sett svalor, som man dragit fram under isen, och som kryat på sig, då de kommit in i värmen. Men tror ni inte», fortsatte han, »att fåglarna om hösten kunde övergå till en annan existensform, till en astral värld? För jag har sett dem om våren komma uppifrån, först som knappt synliga prickar, och liksom skruva sig ned genom atmosfären, tills de nå jorden». — Jag kunde tyvärr icke uppmuntra denna naturvetenskapliga åsikt.

När Strindberg vidrörde andliga frågor, var det alltid på ett rapsodiskt sätt och då jag frågade honom, om han icke sökt dana sig en världsåskådning som gemensam

grundval för sina många idéer, svarade han: »Nykosmologiska spekulationer ha aldrig intresserat mig. Det, som intresserar mig, är det egendomliga, övernaturliga, ockulta, som händer mig personligen under dagens och årets lopp. Med avseende på dessa »ockulta» tilldragelser hade han verkligen märkvärdigt barnsliga föreställningar. Så t. ex. trodde han sig av en blick på väggkalendern om morgonen kunna få veta, om dagen för honom blir god eller dålig. Det berodde nämligen på, om datumsiffran satt rakt och mitt på papperslappen eller ej. Och han var ytterst intresserad av att på sin morgonpromenad ha funnit ett blad av en dylik kalender, varpå »Tisdag den 22» stod att läsa. »Är det inte besynnerligt», sade han, »den 22 är icke någon tisdag, heller icke i de närmaste månaderna. Ni kan vara övertygad om, att när detta en gång blir fallet, kommer något märkvärdigt att hända mig.» — Senare fann jag, att den 22 maj det följande året var en tisdag och skrev det till Strindberg, men jag hörde aldrig vidare om saken.

Så hade han sin »ockulta gumma», som alltid kom och bad om tio kronor. Det hände visst en eller ett par gånger om året. Hon fick dem alltid. Detta »fenomen» förklarade Strindberg så, att han en gång för många år sedan lånat 10 kronor av en namngiven person, men genom tillfälliga omständigheter aldrig kommit att återbetala dem. Gummans tiggeri var straffet.

Strindberg hade också upptäckt tidsrytmer i sitt liv, som han illustrerade genom att relatera vissa händelser. —

En dag frågade jag honom, huru det förhöll sig med hans guldmakeri.

»Ja», svarade han, »när man är ung, påstår man så ofta saker, som man icke är så säker på vid mognare ålder, men ni kan ju själv se, vad jag fått». Härmed tog han fram ur sitt kassaskåp några stora pappersark, på vilka det övre hörnet var som överdraget med guld.

»Jag vet inte, vad det är», fortsatte han, »det reagerar inte som guld, men det ser ju ut som guld. Kanske jag fått fatt i själva färgämnet i guldet.»

»Fortsätter ni inte edra kemiska försök», frågade jag.

»Nej, det får jag inte.»

»Får inte?»

»Nej — så snart jag vill taga fram mina kemiska saker, knackar det överallt i väggarna. Det knackar alltid i väggarna, när det är något, som jag inte får göra. Man passar på mig.»

Då jag yttrade min förvåning över, att han inte sökte grundligt utforska detta egendomliga fenomen, svarade han:

»Det törs jag inte.»

Men senare påstod han, att han mycket väl visste, vem det var, som åstadkom knackningarna, nämligen Swedenborg och en avlidna högre ämbetsman vid Kongl. Biblioteket, som varit vänlig mot Strindberg i hans ungdom. Namnet har jag glömt.

(Forts. sid. 181.)

Harriet Backer, den utmärkta norska målaren, har i dagarna fyllt åttio år. Hon står på sin fulla höjd — det är få år sedan hon målade sitt bästa Stilleben — och sattes av konstkännare bland Europas yppersta kvinnliga konstnärer.

Millidin Frostsår, Kylskador, Mylknölar, Röda spruckna händer o. s. v.

Obs! Marknadens förnämsta barnsalva.

Burkar 2:75, tuber 2:50, askar 1: — i alla affärer. Mot postförskott från **MILLIDINFABRIKEN A.-B., Helsingborg**

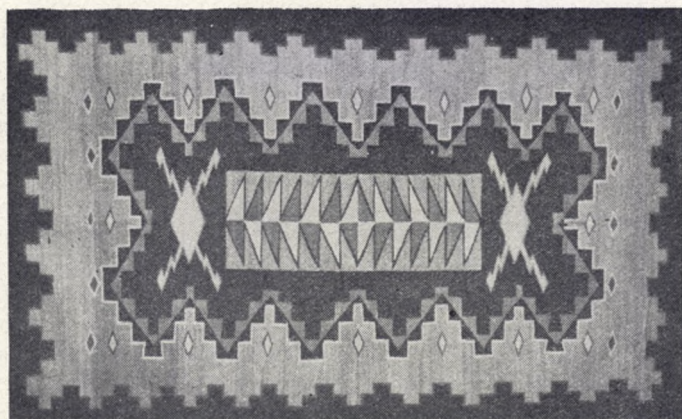

ALLA RÄTTOR OFARLIGT FÖR HUSDJUR

Obs! Det enda patenterade rättgiftet i Skandinavien. Försäljes i förpackningar à 1:25, 2:75. Pr kg. 9: — i de flesta affärer. Mot postförskott från **Millidinfabriken A.-B., Helsingborg.**

INDIANSK TEXTILKONST

ETNOGRAFISKA MUSEETS SENASTE FÖRVÄRV.

Till vänster: antik filt med typiskt blyxtmotiv, påminnande om vårt telegrafmärke. — Till höger: filt av ofärgad, tvättad ull med svarta och bruna zig-zagmotiv på vit botten.

OM NÅGON KONSTART FRAMFÖR andra förblivit kvinnan kär genom tiderna, så är det vävningen. Det är en sysselsättning, som säges kunna bota svårmod, göra varje dag rik och kasta jublande arbetsglädje över hennes liv. Vad under då, om den med samma hänförelse omfattas av de mest förfinade kvinnor som av de primitivaste?

Ju mer man fördjupar sig i Etnografiska museets skatter på detta område, dess mer lär man sig beundra konstskickligheten, fliten och den nationella egenarten hos olika folk och stammar från Tokio till San Francisco. Och när den förekommer hos ett i övrigt så pass primitivt folk som Navajoindianerna, blir vår beundran allt livligare.

Sedan dessa på 1600-talet började slå sig på fåravel efter de till Mexiko inflyttade spanjorernas exempel, ha de med varje år-

Doktor Richard Hogner, vår berömda landsman i U. S. A., har nyligen till Riksmuseets etnografiska avdelning skänkt en samling filter — vackra prov på den indianska Navajostammens konstskicklighet.

hundrade gått framåt i vävskicklighet. Ännu har man kvar seden att väva av endast tvättad, ej färgad ull. Stora filter i svart, brunt och vitt med zig-zagmönster, blyxtmönster eller återgivande av molnens tecken och bildningar visa, att de också med enkelt material kunna framställa vackra och karaktäristiska saker. Andra åter påminna med sina glada färger om våra Dalavävnader och kanske även något om ryska bo-

nader. Rött, grönt och blått äro de färger, som företrädesvis användes. Den blå färgen — indigoblått — har man lärt av spanjorerna. Vid all färgning begagnar man sig av växtämnen. Rhus aromatica, ocra och gummi äro vanliga ingredienser. Efter omsorgsfull och långvarig beredning få de skickliga indianskorna fram färgämnen, som t. o. m. äro starka nog att användas till färgning av skinn. De flesta filter äro avsedda för männen, som använda dem till krigs- och jaktdräkter. Särskilt praktfullt utstyras naturligtvis hövdingens dräkter. Våra bilder visa prov på några olika motiv i filtvävning: molnbildning, zig-zag- och blyxtmotivet.

Det är som bekant tack vare doktor Hogners älskvärda frikostighet, som museet erhållit detta tillskott i sina dyrgripar. — r.

“B A R A E N B A G E R S K A”

FÖR UNGEFÄR FYRTIO ÅR SEDAN kom en dag en liten flicka resande till Stockholm på Norrtäljebåten. Hon hade ägg och smör från gården därhemma, Överby i Länna, och skulle pröva sin första lycka på affärsbanan. På den tiden behövde man ej gå i land och prångla ut sina varor, då levde ännu något kvar av handelstraditionerna från 1600-talet, då borgarna mötte bönderna vid stadsporten och där slogos om lantprodukterna. Den lilla flickan fick sitt smör och sina ägg strax på stunden sålda, och det frestade henne att komma igen. Så blev det vana, att hon år efter år sändes till den stora staden. Men hon kom aldrig, trots upprepade resor, riktigt i beröring med den vida världen, hon såg den endast från den lilla ångbåtens däck, genom resenärens färgade fantasiglas. Hon steg nämligen aldrig i land.

Dock, den stora vida världen hägrade för hennes fantasi, och när hon blev gammal, det vill säga 16 år, drog hon på allvar ut från hemmet. Och eftersom hon nu en gång hade börjat på affärsbanan, och det hade gått bra med smöret och äggen, så var intet naturligare än att hon fortsatte. Och så blev det en helt vanlig utbildning. Hon gick två kurser i Smedmans handelskola, blev bokföreläsare på Lövhölmens skeppsvarv, var under några års tid kassörskas vid Stockholms bageriaktiebolag, praktiserade i landsorten både på bryggeri-

Om de stora lysande namnen skrives mycket, men de som arbetat sig upp från en blygsam ställning och i tysthet fylla en stor gärning förtjäna kanske mer än någon annan hyllning. Här är det "bara en bagerska" det gäller.

och sågverk och återvände till Stockholm, där hon i automaternas klang- och jubelår innehade den ansvarsfulla posten av prokurist och kassörskas vid olika automater. Under denna tid hade hon utan tvivel hunnit lära sig, att den stora världen var en helt annan, än den såg ut att vara från däckets på en Norrtäljebåt, och framför allt, att den var bäst, när det, som det gamla språket lyder, »möda och arbete varit hade».

Men hon hade även lärt sig något annat och kanske viktigare. Hon hade lärt sig att inse sin egen arbetsduglighet, mäta sin egen förmåga. Utan tvivel hade hon under dessa år sett mycken slapphet och oförtagsamhet och mången gång känt det kittla i fingrarna efter att själv taga vid och reda upp, där andra saknade vilja eller förmåga att föra något i land.

Allnog, hon fick lust att pröva sina krafter på eget bevåg och under eget ansvar. Och under första krigsåret övertog hon en bageri- och konditorirörelse vid Storgatan 4, under firmanamnet »Selma och Lydia Jansson», sedan hon med sig asso-

cierat en yngre syster. Efter att snabbt ha arbetat upp rörelsen, köpte hon huset i vilket detsamma var inrymt, och har sedan drivit denna rörelse under ett decennium. Att uttala sig om hur hon skött sitt arbete, anstår illa en icke-fackman, må leverantörerna och kunderna därom döma! Men den långa tidsperioden, de filialer, som kommit till och den stora frekvensen, kunna kanske få sitt ord med i laget!

De goda konjunkturerna under krigsåren skaffade fröken Jansson en förmögenhet. Efter att i sex långa år bakat bröd från klockan 5 på morgonen, hade hon tyckt det skulle vara roligt, att syssla med annat, läsa och lära sig, resa och se något av den verkligt vida och stora världen. Och när ett gott anbud inställde sig, sålde hos huset och affären. Så levde hon som rentière några månader. Men den som stått i från kl. 5 på morgnarna, har lätt sovit och vilat ut. Hon var snart trött på att leva som rentière. Hon leddes och vantrivdes.

Och när Selma Jansson hade fått sitt lystmäte tillfredsställt att göra en längre utrikesresa, orkade hon inte mera leva sitt oberoende liv. Hemkommen köpte hon tillbaka sitt gamla bageri och konditori, irriterad över att se det skötas efter andra metoder än hon själv gillade, och sedan dess står hon icke blott från arla morgonstund vid bakbrädet, men idogt och flärdlöst med alltid samma hurtiga sätt och glada och vän-

(Forts. sid. 183.)

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Riks 115 66
Norr 160 55

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM

Hotel Göta Källare

Telegramadress: "GÖTA KÄLLARE", Göteborg
Telefon: Namnrop

ÅRETS FÖRSTA SYAFTON

VÄNTAR IDUNS KVINNOKLUBB NÄSTA GÅNG MED ALMA SÖDERHJELM SOM GÄST.

TORS DAGEN DEN 29 JAN. och torsdagen den 5 febr. voro två lyckade aftnarilduns Kvinnoklubb. Professorskan Annie Quensel, som med så vänligt tillmötesgående uppträdde som den räddande ängeln, då fru Wägner anmälde återbud, var en förtjusande bekantskap för klubbens damer. Hon intog alla med sitt glada, vinnande väsen och att göra en färd med henne genom Fågel Fenix' land var en upplevelse, som gav både stundens vederkvickelse och efterlämnade intressanta intryck. För att nu inte tala om den frestande reslusten! Fru Quensels föredrag beledsagades av vackra skioptikonbilder.

För kvällens musikaliska underhållning svarade fru Nanna Löfroth, som med fin uppfattning och smak spelade ett par Chopinnummer och dessutom sjöng några sånger till eget ackompanjemang.

En utomordentligt vacker och intressant utställning av äkta spetsar från olika länder hade fru Maria Weideman, innehavarinna av Äkta Spets- och Sidendepôt, anordnat — här kunde den kräsne spetskännaren få sitt lystmäte på vackra arbeten tillfredsställt och den okunnige lekmannen få upplysning i en konstart, som tyvärr är lite försummad här i Sverige.

Slutligen demonstrerades av friherrinnan von Otter den senaste stora slagern för hemflitens prästinnor: en stickmaskin från A.-B. Per Persson. På några minuter kan man med denna maskin sticka

Folkdanslaget på Malmöklubbens skånska hembygdsafton.

Professorskan Annie Quensel.

en strumpa eller vante, så den som är lycklig ägarinna till en stickmaskin behöver aldrig vara varken rådlös eller brödlös.

Iduns berömda romanförfattarinna dr Alma Söderhjelm blir Idunklubbens nästa gäst på årets första syafton, för sektion II torsdagen den 12 febr. och för sektion I torsdagen den 19 febr. kl. 7,30 e. m. på Fenix. Detta torde vara nog sagt för att Idunklubbens damer kunna vara förvissade om en angenäm och intressant klubbafon. Dr Söderhjelm kommer att läsa något ur sina egna litterära verk.

Skånskt i Skåne.

Idunklubben i Malmö hade den 26 jan. en sammankomst, som gick i Skånes tecken. Den var arrangerad i form av en skånsk hembygdsafton. En talrik publik hade infunnit sig och den glada stämningen vittnade om allas belåtenhet.

Festen inleddes aktuellt och påpassligt av redaktör A. Groothoff, som reciterade Anders Österlings »Bäckhästen». En utställning av gamla vackra dräkter från de olika häradena i Skåne hade arrangörats av fröken Ingrid Andersson, som även delgav sina erfarenheter från ett 20-årigt studium i folkdräkter. Därefter föredrog »mor Metta» — doktorinnan Tygesson — sina muntra folklivsskildringar. Slutligen en trevlig uppvisning i folkdanser av Malmö kvinnliga gymnastik och idrottsförening.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

VILKA UTMÄRKTA »NORDENS fransmän» är vi inte! Vilken älskvärdhet, vilken ésprit, vilken takt utveckla vi inte i alla tänkbara situationer — utom just när vi komma tillsammans »för att ha trevligt»? Då blir älskvärdheten tafatt och trevande, ésprin dör på våra läppar och takten — ja, det var just den vi skulle komma till. I ett större sällskap befinna sig t. ex. några representanter för olika verksamhet: officerare, bankfolk, gymnaster, pedagoger, som träffats låt oss säga 8—10 gånger. Var och en anstränger sig nu att hitta på ett samtalsämne med någon av de andra. Så gott som ofelbart vänder man sig då till bankmannen — resp. kvinnan — med en trevare om valutatendensen, bankens affärsställning, senaste bankkrasch etc. Med officerare och gymnaster tar man upp ett samtal om militärmaktens avskrivning. Det bör ju intressera isynnerhet unga löjtnanter och pensionerade överstar att diskutera, huruvida Per Albin et consortes kommer att tolerera deras existens ytterligare något år. Och lärarinnor — hur skulle man kunna förutsätta att de med sin ensidiga ut-

bildning överhuvud vore i stånd tala om något annat än barn, läxor och pedagogik?

Är åter en skådespelare med i laget, bör man inte försumma tillfället att ventilera teaterfolks dåliga löner, de mera firade divornas lynne och karaktär etc.

Efter en sådan bjudning bör alla känna sig vederkvickta och angenämt berörda — som sig bör efter samvaro i glatt lag. Att var och en helst ville tala om vad som helst — utom just det som ändå måste fylla hans tankar under arbetstiden — det är något, som inte faller folk in. Varför har man så sällan roligt på bjudningar — se där den evigt olösta frågan. Kanske skulle det bli en smula mindre tråkigt, om vi försökte oss på roliga samtalsämnena och i vår konversation vore oss själva — glada, älskvärda, otvungna. **UTTRÅKAD.**

Ett svar till Amatörpedagog!

Er syn på den moderna pedagogikens och psykologins betydelse i skolarbetet påminner verkligen en smula om de där arabiska herrarna, som beslöto bränna Alexan-

drias bibliotek under förklaring, att de där böckerna antingen vore mot Koranen eller för den, i förra fallet alltså skadliga, i senare överflödiga — i båda fallen bäst att avskaffa. På samma sätt kastar Ni utan tvekan psykologins senaste forskningar över bord — antingen överensstämma de med Er sunda uppfattning om barnnaturen, alltså överflödiga, eller också innehålla de något i annan riktning — skadliga.

Därför att det råkar finnas teoretici, som inte kunna tillämpa vad de lärt, behöver ju inte hela ämnet vara av ondo. Att en kurs i psykologi skulle kunna ändra en persons väsen och medfödda anlag som uppfostrare ha förvisso inte ens den ivrigaste anhängare av förslaget att ge ämnet större plats i lärarutbildningen, tänkt sig. Men säkert kunde en hel del misstag i undervisningen därigenom förebyggas, och vare sig man fått litet eller mycket av s. k. sunt förnuft, alltid kan den teoretiska kunskapen fördjupa och vidga, för att inte säga korrigera synpunkterna i åtskilligt.

Genomsnittslärare.

ENDAST EN GÅNG
ÅRLIGEN

MEETHS VITA VECKA

PÅGÅR
DENNA VECKA

SKOLAN VILL GE KARAKTÄRSFOSTRAN

EN ARTIKEL »BARNEN — PAPPERSRASIETTS OFFER?» för den 21 dec. 1924, innehåller visserligen en del tankar, som äro värda beaktande, men det förefaller dock — trots de skarpa orden mot ytligheten i vårt skolväsen — som om målet för en sann uppfostran vore en kultur, liktydig med yttre förfining, formell säkerhet, hövlighet o. dyl.

Sveriges lärarekår torde stå nära nog enig i den punkten, att examensväsendet är en direkt fiende till skolans kulturella höjande. Man har ju gjort allt för att hindra de nya examensfordringar, som skolkommissionens förslag innebar. Att betygen äro av ondo, d. v. s. aldrig fullt rättvisa och vanligen förändrade med sig ett jagande efter ytliga kunskaper, är väl numera ett erkänt faktum för varje tänkande människa. Men hur man skall kunna ersätta pappersmeriter med annat, är svårt att visa, och nog skulle det snarare sänka än höja vår kulturnivå, om vi överginge till ett befordringssystem mera än det nuvarande grundat på personliga rekommendationer, där helt naturligt egoistiska hänsyn ofta spela en dominerande roll. Tvärt emot förf:s åsikt att lärare — eller kanske särskilt lärarinnorna? — främst åsyfta ett så stort kunskapsstillägnande som möjligt, tror undertecknad, att de flesta numera ha blicken öppen för att det gäller, att eleverna tillägna sig det inlärd. S. k. förståndsfrågor äro ju därför så oändligt mycket vanligare nu än för 20 år sedan. På de uppsatsämnen, som numera givas, torde man också kunna märka, att det syftas till att kunskaperna bli verkligt assimilerade. Här skulle jag t. o. m. vilja önska en tillbakagång

Angreppet mot examensplugg och betygskonkurrens i våra skolor som i artikeln »Barnen — pappersrasiets offer» förekom i Idun, har här uppfordrat en framstående stockholmslärarinna till ett partiellt försvar för det nuvarande systemet.

till mera faktiska ämnen för övande av den formella förmågan att logiskt beskriva t. ex. en fysikalisk apparat och dess användning.

Men detta är ingen huvudsak. Det mest vilseledande i artikeln synes undertecknad vara just, att den eftersträvade kulturen likställes med något yttre, formellt, nästan som om man i stället för kunskaper skulle vilja sätta betyg i hövlighet, »älskvardhet», konvensans, konversation o. dyl. Det var väl något sådant, som jesuiterna ville ge sina elever, för att dessa skulle kunna göra sig gällande i skilda kretsar. Detta kan visserligen ha en viss betydelse för den enskilde, — och säkert skulle en skola, som lade an på konvensans o. dyl. kunna vinna stor popularitet »inom societeten», men om vi tänka på vårt folks utveckling och vår kulturs verkliga framåtskridande, kunna vi aldrig sätta målet för uppfostran så lågt.

Långt viktigare än denna formella övning — t. o. m. viktigare än hövligheten — är att de unga få en karaktärsfostran, så att, då de sluta sin skolgång, de veta vad de vilja med sitt liv och ha ett högt mål att sträva fram emot.

Hur skolan skall kunna befrämja en så-

dan uppfostran utan att för sina elever förringa möjligheten att »få plats», det borde vara huvudfrågan för varje lärare. Därvid är helt visst ämnenas mångfald en stor svårighet. »Non multa, sed multum» (icke mångahanda men mycket) är den gamla vishetsregeln, som väl i våra dagar är svårare än någonsin att tillämpa. »Koncentration i undervisningen» är också ett ofta återkommande lösenord bland pedagoger.

Det vore helt visst lyckligt, om ämnena på skolschemat voro färre, man t. ex. bara behövde ett av de främmande språken. Men hur skulle något av de nu i skolan förekommande språken kunna gallras bort utan att vårt folks möjlighet att finna sig till rätta i folkvärlden skulle minska? Kanske vore vägen den att bereda betydligt större valfrihet för den enskilda med fordran på kompensation i andra ämnen. Det är nog så, att den flicka som icke har intresse för t. ex. matematik, skulle ha mera gagn av att öva sin tankeförmåga vid andra studier, sedan hon blott inhämtat den praktiska färdigheten i vanlig räkning. För andra är däremot matematiken ett verkligt karaktärsfostrande ämne, en andlig gymnastik av stor betydelse. Så kunna säkert alla skolans ämnen — helst om de tagas grundligt och på allvar — tjäna det stora målet att dana karaktärer. Att genom ihärdigt arbete övervinna svårigheter (som icke äro alltför stora) är alltid stärkande, och kanske våga vi därför hoppas, att de ansträngningar, som göras av våra ungdomar för att inhämta dessa s. k. »välordnade och sterila» kunskaper dock icke äro så alldeles förgäves. MARIA BRUSEWITZ.

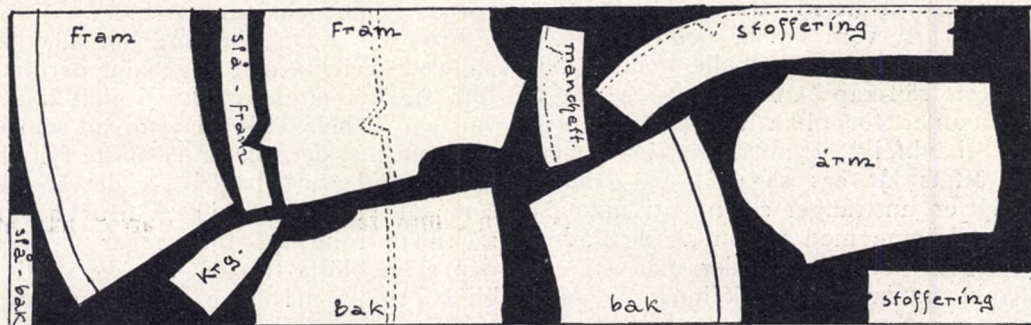
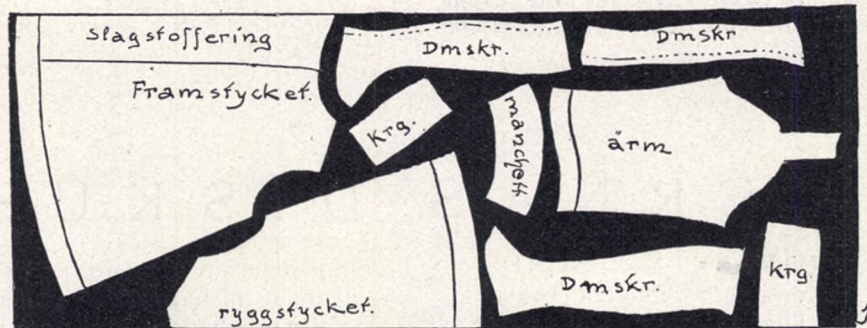
Två kappor.

Iduns mönster för hemsömerskan.

Modell I.

Modell II.

I. Kappa av mjuk foulé med broderier för en 7—8 års flicka. Modellen sys med löst innanfoder, som vid varmare årstider lätt kan borttagas. Av de överblivna bitarna kan tillverkas damasker och även en liten hatt. Till modellen åtgår 1,75 m. tyg i bredd av 1,30 cm.

II. Kappa med applikationer och stickningar av sil-

ke, avsedd för en flicka i 12—14 års åldern. Modellen lämpar sig utmärkt för omändring av ett gammalt plagg. Över skarvarna sätts garneringar. Till modellen åtgår 2,10 m. tyg i bredd av 1,30 m. Mönster till båda modellerna erhålles genom Stockholms Tillskärare-Akademi Drottninggatan 71 A, Stockholm. Pris kr. 1: 50. Efter personliga mått kr. 2: —.

Idealet av Bröstkaramell är
Westlunds Enköpings Bröst-Karamell
med Honung och Menthol. Askar om 30 öre.
Generalförsäljare: ENKÖPINGSTABLETTER, Örebro.

ANTIKA MÖBLERINGAR

ombesörjes bäst genom

HULTKRANTZ RENOVERINGSATELIER & KONSTHANDEL

Mästersamuelsgatan 7, Stockholm. Tel. 304 27. Köper och försäljer även i kommission.

KRING OPERAMASKERADEN

NÄR FARFAR DANSADE FRANSÄS PÅ OPERANS PARKETT.

DE SVENSKA operamaskeradernas tid är förbi, trodde man när ridån gick ned över det blodiga dramat på Operans scen 1792, det hemskaste av alla maskeradminnen. Det tog också en rundlig tid innan prins Karneval åter vågade sig in på Operans tiljor men en januarikväll 1867 skedde det likväl och hela det levnadsglada Stockholm var med för att fira händelsen. Den vintern fanns det snö till överlops och täckslåde efter täckslåde körde fram med maskeradgäster till Operans ingång åt Gustaf Adolfs torg där fasaden strålade av en tät rad av gaslåg. Tillöppet var så stort att många fick vänta en timme eller mer innan turen kom att köra fram till Operahusets portar. Trängseln i kapprummet var också stor och man fick öva sig i tålmod innan man kom in i själva ballokalen. Ingången var genom kungliga logen, vars med krona och kronklåde prydda baldakin syntes i fonden på första raden å gamla Operan. Kungligheten hade dock för en kväll lämnat rum åt undersåtarna som den vägen tågade ner i den till balsal förvandlade salongen, där tusentals masker och dominos voro så tätt sammanpackade att ingen mera tycktes kun-

En operamaskerad i Stockholm år 1867.

Den 24 februari kommer Operan i Stockholm att fullfölja traditionerna från fordom då operamaskeraderna ingingo i programmet för säsongen. Det har denna gång ej saknats anmärkningar mot denna tillställning och dess högt uppdrivna priser, men fränsett detta har årets operamaskerad utsikt att bli lika lyckad som sina många föregångare.

tillställningar i den vägen. Än närmre i tiden ligger den operamaskerad 1901 som bildade den lysande avslutningen på Pressens vecka.

Då satt kung Oscar och åsåg från sin loge i den nya operasalongen festens förlopp. Publikens uppmärksamhet delades mellan honom och en främmande maskeradgäst, den engelska lord Anglesey, en äkta markis fastän han såg ut som en operettefigur i sina skiftande kostymer, minst en ny för varje kväll under Pressens vecka. Han skimrade av diamanter som en indisk nabob och hela Stockholm talade om landsmannen till Fileas Fogg och andra exentriska män från Albions ö.

Det är nära ett kvart sekel sen dess och mycket har förändrats i maskeradvarnorna. Det dansas inte fransäs numera och det torde knappast vara rådligt att maskeradkvällen komma ner på Operakällaren och beställa ett glas punch. Men i ett avseende är allt sig likt förr som nu: 1867 skakade gammalt förståndigt folk också på huvudet åt Operamaskeradens lyx och slöseri, lade huvudet på sned och sukade: jag tror det är på världens sista tid!

FLORIDOR.

na få plats. När Ringvalls orkester längst bort i fonden spelade upp den då populära mirlitonfransäsen var det heller inte många som lystrade till de annars nog så sprittande tonerna. Operasalen tycktes vara en bal utan dans, den var mera ett konversationsstycke.

Och konversationen var i full gång samt fördes nästan överallt på franska, påstår ögonvittnet Claes Lundin. Sällskapet var alltså inteså blandat som på sämre »maskisar» utan bestod av finare societet nästan alltigenom.

För den som ville dra sig något undan balsalens vimmel fanns artisternas foajé, för tillfället anordnad till läs- och konversationsrum med tidningar av alla slag. Att anordna läsesalong på en maskeradbal förefaller nog vår tid vara ett alltför originellt infall men den tiden accepterades tydligen arrangemanget. Emellertid drogo sig gästerna kanske hellre till »Barnteatern» där konditor Blanch serverade förfriskningar eller till balettens foajé där man den natten sålde 700 halvbuteljer punch och 2 ankare av samma goda vara som tydligen inte ansågs för simpel, ens att serveras glasvis.

Sedan vart det operamaskerader litet of-tare och de som voro med i »den gamla goda tiden» erinra sig nog 70-talets glada

En modern maskeraddräkt, utställd hos Mea. Komp. av Isaac Grünewald.

Maskeraddräkt från Verch och Flotow, Berlin.

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

ETT NYFÖTT BARN BORTGIVES . . .

AV ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

DEN GÅNGEN DET SKEDDE, VAR hon tjugu år, outvecklad i allt annat än i sin gränslösa kärlek till Jörn Strand. Själv fader- och moderlös, lämnad i främmande, men ytterst välvilliga händer hade hon, Laisa Bratte, ej förstätt, vad en mors vakande ömhet betyder och än mindre, hur en mor känner det för sitt barn.

När därför hennes egen stund kom, olämpligt, ty Jörn och hon hade av ekonomiska skäl tvingats uppskjuta giftermålet längre än ämnat, var det tanklöst och obekymrat den älskogsheta Laisa gav sitt samtycke till att överlåta den lilla nyfödda till en familj, vilken tog henne för alltid och som sin egen.

Efter några år, fyllda av lyckans och sorgens övermått, skildes Jörn och Laisa. De hade då intet mera av gott eller ont att säga varandra, önskade endast fred på var sin livsväg, och inte ens hans namn behöll den nu tjugufemåriga unga kvinnan.

Framför Laisa Bratte låg en framtid, rikare på törnen än på rosor, ty hon skulle utbilda sig till konsertsångerska och recitatrice. Det visade sig emellertid redan vid de första uppträdandena, att hennes begåvning icke var över det stora flertalets, som från tribunen tigga förstående för vad de veta bor inom dem, och folkgunst, emedan tomma salonger betyder skulder, umbärande, kanske svält.

Under äktenskapsåren hade hennes kapital — stort 15,000 — njutits bort till små smulor, vilka sedan under de sista månadernas upprörda scener av hat, vrede och vulkaniserad kärlek blåsts ut för alla himmelens vindar.

När Laisa Bratte nu började ett eget liv, var hon utblottad på allt utom på erfarenheter, vilkas hågkomster värkte i sinnet, värkte sönder hennes ungdom och förvandlade henne till en allvarlig och tystlåten vandrerska. Någon storhet blev hon icke, trots strängt arbete. Med dödad livsglädje följer också, att inspirationens bästa vingkraft slites av. Laisa fick en ganska anspråkslös, men mycket tacksam uppgift, nämligen att i mindre samhällen tolka äkta konst. Och kommen till trettiofem år, var hon populär bland den publik, som mosaikskiftande fyller än ett Folkets hus, än en skolsal.

Hennes ekonomi blev ganska solid, isynnerhet sedan hon börjat att i högre flickskolor från stad till stad ge en serie recitationsaftnar, omfattande europeiskt ryktbara författare och skalder. Hennes framställningssätt hade med åren fått självförlömmelsens och själstridernas fördjupande glöd. Hon gav så, som om hennes hjärna och hennes malmtunga stämma endast begärde att få medla mellan de odödligvordna och de unga, för vilka endast det bästa var gott nog.

Laisa älskade inte alla dessa flickor i 13—16 års åldern, men hennes längtan stod sökande, bedjande, ångerfull till en av dem. I något samhälle, någon av dessa skolor måste hon väl finnas, den lilla flickan, vars mor för femton år sedan gav bort henne, som man skänker bort en hundvalp eller kattunge till djurvän.

En moders förtvivlade sökande efter sitt barn, som hon en gång nödgats lämna i främmande händer, och hennes korta lycka vid ett oväntat möte med dottern är den vemodiga, sorgsna ränningen i den väv, som bildar denna berättelse.

Hon hade då icke ens tänkt på att begära årlig underrättelse om barnet, hade nöjt sig med att de välbärgade fosterföräldrarna förtjusta togo sin levande tillhörighet ur hennes händer, och med verklig tillfredsställelse hade hon sedan återvänt från den tillfälliga förvisningsorten som en ung, smidig societetsdam, beredd att fira ett fullt mondänt bröllop.

Ödet hade kastat omkull hennes luftslott, där lyckan bodde. Jörn hade hon äntligen fullständigt upphört att sakna. Han var ett förflutet så överkorsad som en småningom betald revers. Men barnet, som hon burit under hjärtat, blev med varje dag allt starkare närvarande, allt medvetnare saknat och åtrått.

När Laisa stod däruppe på estraden och såg ut över de livliga lockhuvudena, mörka och ljusa i böljegång av viskningar och förväntan, föreställde hon sig, att hennes modersinstinkt, så intensivt vaken, nödvändigt skulle igenkänna barnet, och skulle inte hennes dotter ovillkorligen förnimma samhörigheten med modern, närma sig på ett annat sätt än de andra, mindre hänfört, mera kritiskt, och med blicken öppen som mot något nytt, en upplevelse, vilken genomströmmade henne med värme och — fröjd?

Dessa så synnerligen framgångsrika serieföredrag, vilka tillvunno sig pressens enhälliga lovord, hade uteslutande tillkommit, därför att en mor förtvivlat och fruktöst letade efter sitt barn, och i varje stad, varje köping anställde efterforskningar. Hon hade startat på den plats, där hon för femton år sedan, under falskt namn, fött barnet. Hon hade känt igen husen och trädgårdstapporna, den lilla fromsinta ån, där pilarna speglade sina lutande gestalter, hotellet, där Jörn och hon ätit en lunch, vilkens sammansättning kom hovmästaren tro dem vara ett förrymt furstepar, villan utanför samhället, där hon väntat sin stund, ja, hon mindes allt — utom utseendet på godsägaren och hans hustru, som med rörande tacksamhet förde med sig en liten värnlös och namnlös varelse. Namnet på deras gård hade hon hört. Det var en ledning. Hon hade frågat sig fram, men gården hade förvandlats till småbruk, sedan corps de logiet för tolv år sedan brann ned. Och de myllrande människostackarne, som fyllde godsets mark visste ingenting om dess forne ägare. Namnet sade ej mycket. Godsägaren hette Johan Andersson.

Så fortsatte Laisa sin pilgrimsfärd från trakt till trakt, och hennes gnagande längtan höll henne febrilt uppe. Hon sade sig, att hon icke kunde falla till ro, förrän hon återsett sin dotter. Med den unga sammanväxte varje hennes tanke parasitiskt,

levde på barnet, sög sig fast vid föreställningen om att få famna detta väsen, det enda i världen, som av natur och genom hennes brinnande kärlek tillhörde henne.

Under de långa dagarna, då hon tillfälligt bebodde ett eller annat rum, kunde hon genomforsa telefonkataloger och adresskalendrar, utfråga ointresserat slöa uppapperskor och även bege sig till pastorsexpeditionerna, där blottande sitt sökande under en kort lisa i tröstlösheten. Godsägarens hade strax efter det den lilla adopterats, rest utomlands, och den unge pastorn på den plats, där barnet fötts i lön, hade ingen uppgift om det i kyrkoböckerna, ej heller om Anderssons senare vistelseort.

Så småningom insåg Laisa, att barnet för alltid måste vara förlorat för henne, och då inträdde reaktionen. Hon orkade inte längre ge sin stämma de gripande uttrycken under recitationen. Hennes snyftande, modlösa inre förnams som en skrovlig, brusten underton, och den blick, vilken så länge, glänsande av het, forskande iver sökt längs de fyllda bänkraderna, sjönk trött in i sig själv. Munnen fick fort en gammal, sliten kvinnas skälvanande veck och nålfina rynkor.

Jag orkar inte leva, sade hon sig, ingen orkar leva, som ej har något att leva för!

En dag, när hon kom till en större småstad — hon hade då letat sitt barn i flera år — får hon av sin homme d'affaires på platsen ett nedslående meddelande, att hennes kväll nog skall bli misslyckad, ty en helt ung sångerska, ett musikaliskt under och därtill en av stadens egna, direktör Arngrims dotter, just på samma tid skulle ge en konsert, den första, innan hon reser ut på kontinenten. Direktör! — Arngrim! Titel och namn främmande, och den unga sångerskans namn: Gunvor Arngrim — också främmande! Varför greps Laisa då av denna oförklarliga ångest, detta underliga hetsande begär att strax söka upp Arngrims och utspörja dem?

Utän tvekan inställde hon sin egen upp-läsningsafton, letade upp en flyktig bekantskap och lyckades få reda på att Arngrim hetat Andersson. Ett sammanträffande med direktör Arngrim åstadkoms genom en list. Hon sade sig ha i uppdrag att för en väninnas son efterhöra, om det ej i direktörens stora Egnahemsbolag kunde finnas något arbete för ynglingen.

Direktören var f. d. godsägaren.

Laisa kände igen honom trots hans otroligt ökade pondus och fetma. Om han kände igen henne — vilket knappt var troligt — låtsade han i alla fall inte om det, och något arbete för den imaginäre sökanden hade han icke.

»Fullt i alla brancher, överfullt, min bästa fru. Beklagar!»

Helst skulle Laisa störtat direkt till det Arngrimska hemmet och på knä tiggt om att återfå barnet, men dramatik blevo sådana känsloutbrott föraktligt kallade, och hon ville närma sig stilla och sansat, inte skrämmande och inte löjeväckande.

Hon finge söka finna ett lägligt tillfälle. Hon gick tillbaka till hotellet. Där väntade henne en stor doftande bukett av högröda nejlikor och ett visitkort, vikt i hörnet.

(Forts. sid. 181.)

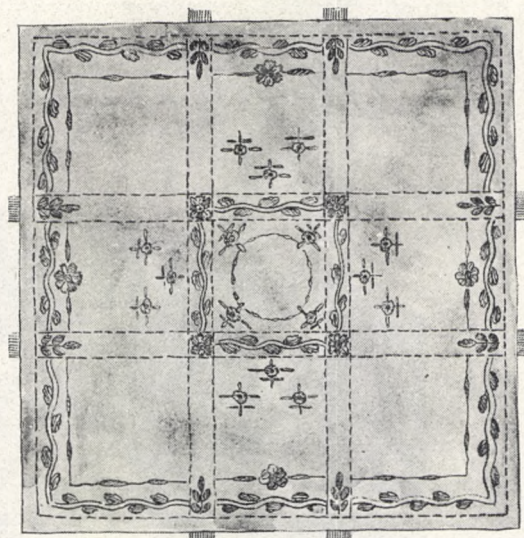
En god och hälsosam thédryck vinnes icke med vilket thé som helst. M. S. KOBBS SÖNER är den enda firma i Sverige, som uteslutande ägnar sig åt thébranschen och dessutom den enda, som står under vetenskaplig kontroll. Begär därför alltid KOBBS THÉ, ty då vet Ni, vad Ni får.

Téduk med servietter.

— se bild t. h. —

Denna vackra téduk på vitt hellinne, 160 cm. i fyrkant är sydd med hålsömmar och broderi i olika sömsätt av vitt langarn. Pris med tyg, uppriktning, påbörjning samt träcklat trådrätt för hålsömmarna jämte garn Kr. 30:— Om man i st. f. vitt hellinne önskar halvlinnellärv, ej alldeles helvitt blir priset 5 kr. billigare eller Kr. 25:—

Servietter i samma stil, 20 cm. i fyrkant, uppfällas med hålsöm såsom duken och broderas i 2 hörn med en liten blomma eller ett blad. De kosta i hellinne, tillklippta och uppriktade Kr. 10:— för 12 st., i halvlinne Kr. 7:50. Rekvideras genom Iduns Handarbetsavdelning Stockholm. Varan sändes mot postförskott.

Teduk, komp. av Agnes Sutthoff.

Stickad tröja och byxor för en 1½ à 2-åring. Fransk modell.

Denna lilla nätta kostym blir säkert mycket kläd-sam för unga herrn på 1½ à 2 år.

Den består av en tröja och ett par byxor, stickade av grönt s. k. mandarin garn (grönt med en smal vit silkestråd i). Vi beräkna ungefär 1½ hekto till kostymen ifråga och börja med tröjan nederst bak. Använda 2 stickor av aluminium eller horn, och lägga upp 62 maskor (m.). Sticka 10 dubbla varv rätt fram och tillbaka därefter s. k. mosstickning d. v. s. ena varvet 1 rät, 1 avig m. etc., nästa varv 1 avig, 1 rät m. etc. omväxlande dessa 2 varv ungefär 25 cm., då vi äro vid halsen.

Sticka 19 m., som sättes på sparsticka, maska av 24 m. och fortsätt stickningen med de återstående 19 m. stickan ut. Vänd. Sticka 19 m. fortfarande mosstickning, lägg upp 12 nya maskor inåt halsen. Vänd. Sticka 12 m. rätt, 19 m. mosstickning. Följande varv 19 mosstickning, 12 rätt etc. De 12 maskorna äro närmast sprundet och bilda liksom en vest. När 9 cm. äro stickade slites tråden av.

Vi övergå då till de 19 på sparstickan. Tag en ny tråd, sticka de 19 i mosstickning, lägg upp 12 nya m. inåt sprundet såsom på motsatta sidan och sticka likaledes 9 cm., alltid med 12 m. rätt inåt sprundet. Före sedan de 2 stickorna och fortsätt mosstickningen ungefär 16 cm. eller lika långt som bakstycket. Sticka 10 dubbla v. rätt fram och tillbaka och maska av de 62 maskorna.

Armarna stickas för sig. Uppläggning 38 m. och med 20 v. mosstickning och 10 v. (5 dubbla) rätt fram och tillbaka är ärmerna färdiga och hopsys. De 10 v. bilda ett uppslag.

Kring halsen är fastsydd en krage. Till denna krage lägga vi upp 56 m. och sticka 20 v. mosstickning, sedan 16 v. (8 dubbla) rätt fram och tillbaka.

Den fastsys vid halsen med mosstickningen inåt halsen och det rätta såsom bård.

En snodd med ett par toffsar kan man trä i vid sprundet och knyta ihop den lilla tröjan med.

Sedan man spant tröjan över en fuktig handduk hopsys sidorna och ärmarna isys.

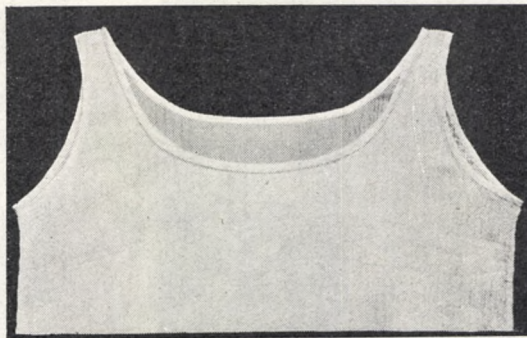
Till byxorna lägges också upp 62 m. Sticka 12 v., 2 rätta och 2 aviga därefter mosstickning ungefär 70 v. eller 20 cm.

Till benen stickar man 23 m. maskor utav 16 m. stickar 23 m. Sätt de 23 förstnämnda på en sparsticka. Sticka 6 v. mosstickning sedan 10 v. (5 dubbla) fram och tillbaka rätt och maska utav. Tag en tråd och börja stickningen med de andra 23 m. och sticka det benet lika det andra.

Den andra halvan av byxorna stickas alldeles lika.

Spänn byxdelarna över en fuktig handduk och sy ihop nertill samt efter sidorna. Man kan lämna en liten bit öppen vid den 2 rätta och 2 aviga stickningen att bilda knapphål för att fästa byxorna vid livstycket.

B. L.

Linne av crépon.

I anslutning till nattlinnet av crépon, som nyligen varit infört i Idun och för vilket Iduns läsarinor visat ett särskilt intresse, ha vi här ett linne i samma stil, d. v. s. av crépon och en snedslå av ljusblå crêpe de chine i st. för spets.

Mönster kan erhållas genom Iduns Mönsteravdelning, Sthlm mot insändande av 60 öre i frimärken.

Virkad modern spets.

Mönster å virkade spetsar förändras såväl som allting annat och smaken går i kurvor. De gamla tåta äro alltid vackra, men tiden är dyrbar och även virkningen måste gå fort.

Här visa vi en typiskt modern spets, virkad med N:o 80 D. M. C. tråd, lämplig för små dukar, underkläder etc. d. v. s. till underkläder måste man nog använda N:o 100 i tråd.

I stället för uppläggning med luftmaskor ha vi virkat i själva tyget. Man viker en smal enkelfäll, syr i kanten på maskin med tråd och bortklipper onödigt tyg samt virkar i enkelt tyg.

1 varvet är således vanliga maskor (m.) i tyget.

2 v.: × 1 m., 1 halvstolpe, 1 stolpe (st.), 1 dubbelstolpe (dbst.), 1 st. med 3 om nålen (trst.), 1 st. med 4 om nålen (fyrst.), 3 luftmaskor (lftm.), 3 fyrst. i den 5 m. på raden (vid dessa grupper av st. maskar man av den sista maskan på varje stolpe på en gång, de bli då avsmalnande uppåt), 4 lftm. 3 st. 5 gånger om nålen (femst.) i den 6 m. på raden, 7 lftm. 3 femst. i samma hål, som de föregående, 4 lftm. 3 fyrst. i den 6 m. på raden, 3 lftm. 1 fyrst., 1 trst., 1 dbst. 1 st. 1 halvstolpe, 1 m. Så fortsättes från × igen.

3 v.: 5 m. på första lftm. bågen, 4 lftm. 1 dbst. i mitten på nästa båge, 4 lftm. 4 m. på första femst. gruppen, 5 lftm. 3 dbst. i mitten på nästa båge, 5 lftm. 1 m. på andra femst. gruppen, 4 lftm., 1 dbst. i mitten på nästa båge, 4 lftm. 5 m. på lftm. bågen och 6 lftm. över till där vi började på 3 v. o. s. v.

4 v.: 5 m. i de föreg. 5 m., 6 lftm. 1 dbst. i föreg. varvs dbst., 6 lftm. 1 m. i maskan över femst. gruppen, 7 lftm. 1 dbst. i mitten på st. gruppen av 3 dbst., 4 lftm. tillbaka i 1 lftm. såsom en pikot. 7 lftm., 1 m. i maskan på den andra femst. gruppen, 6 lftm., 1 dbst. på föreg. varvs dbst., 6 lftm. 5 m. på föreg. varvs 5 m., 6 m. på lftm. bågen. Börja varvet från början igen.

B. L.

Benkläder för dockan.

Dockan i N:o 50 f. å. fick aldrig mer än en klädning och det kanske är för litet t. o. m. för en docka. Vi vilja nu reparera saken och ge henne underkläder, kappa m. m. och börja idag med benkläder.

Vi ha använt gulvitt viyella garn och lagt upp 52 maskor (m.).

1—5 varven 2 rätta, 2 aviga, 2 rätta etc. hela stic-

kan. 6 varvet. × sticka (st.) 2 rätt, kasta om nålen, tag ihop 2 ×. Upprepa mellan × hela stickan ut.

7—11 v. lika 1—5 v.

Sedan stickas s. k. strumpstickning, d. v. s. ena stickan rätt och tillbaka avigt ungefär 12 cm. och slutar med ett avigt varv. Maska sedan av 10 m. och sticka stickan ut. Vänd. Maska av 10 m. och sticka avigt stickan ut. Vänd. Maska av 8 m. sticka rätt stickan ut. Vänd. Maska av 8 m. sticka avigt stickan ut. Sticka 1 v. rätt och ett avigt. Sedan öka 8 maskor. Sticka dessa och återstående rätt. Vänd. Öka 8 m. och st. avigt stickan ut. Vänd. Öka 10 m. och sticka rätt stickan ut. Vänd. Öka 10 m. sticka avigt stickan ut. Fortsätt sedan bak-sidan lika framsidan och maska av de 52 m.

Virka ett stolparvarv med en luftmaska mellan stolparna och sedan 2 lftm. i vanlig maska i varje hål. Genom hålen träs ett litet band med rosett vid sidorna.

Benkläderna spänns och pressas på rätan med fuktig näsduk och hopsys i sidorna.

B. L.

Spara husmödrarna i Stockholm?

Konsumtionsföreningens strävan efter att förbilliga hushållens utgifter för livsmedel uppmärksammas mer och mer. Där om vittnar att försäljningen under 1924 uppgick till 20,265,000 eller 3,298,000 mera än 1923.

KRING VÅR RÖSTRÄTTSVETERAN

UR ANN MARGRET HOLMGRENS AMATÖRALBUM.

Till Ann Margret Holmgrens födelsedagshyllning fogas här ett bildgalleri, som hämtats ur hennes amatöralbum och där vi följa henne till hennes gamla hem i Uppsala och se henne bland släkt och berömda vänner på båda sidor om Kölen.

Ann Margret Holmgren var ofta gäst hos Björnstjerne Björnson och hans familj på Aulestad. Här ses hon tillsammans med fru Caroline Björnson i färd med att klara ut en patients mysterier.

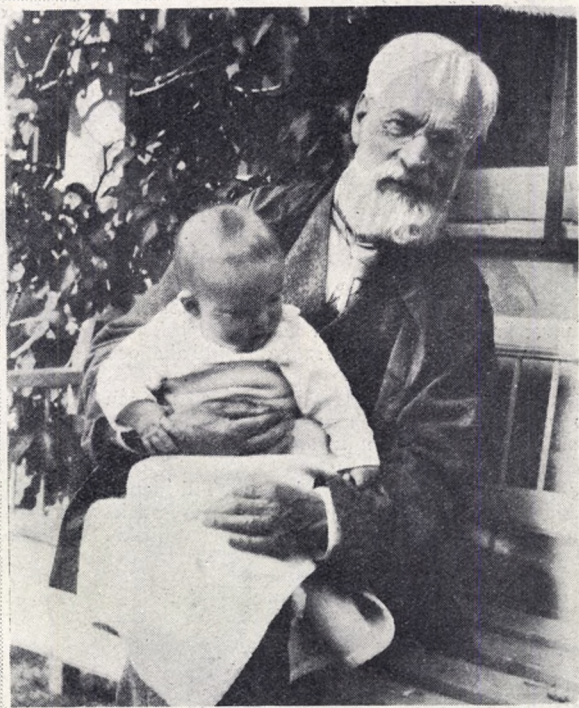
Ann Margret Holmgren. Ett sommarfoto från 1912.

Höräfsning var en omtyckt motion, till vilken Björnson — syns i fonden på bilden — alltid kommenderade ut sina familjemedlemmar och gäster på Aulestad. Högsta betyget av gårdens folk för räfsning fick alltid Ann Margret Holmgren.

När nuvarande professorn vid Serafimerlasarettet Israel Holmgren var baby på mors knä.

Ur Ann Margret Holmgrens amatöralbum: den store norske målaren Erik Werenskiöld, som i nästa månad fyller 70 år, med sin dotterson Per Lie.

Den vackra villa Åsen, det Holmgrenska Uppsalahemmet.

SVENSKA DROTTNINGAR I RAMPLJUSET

Sveriges historia är dess konungars men ej i lika hög grad dess drottningars. De kvinnor som intagit tronen jämnsides med sina gemåler ha ej alla ingripit så väsentligt i utvecklingen av landets öden att de kunnat inspirera skalderna. Dock är det icke så få som tack vare den dramatiska dikningen blivit levandegjorda på scen och i film. Här är en så vitt vi veta fullständig samling svenska teaterdrottningar. Som man ser saknas åtskilliga, åt vilkas nog så dramatiska livsöden det kanske är framtida dramaturger förbehållet att ge gestaltning.

Maria Eleonora sådan Olga Andersson framställdes henne i Strindbergs *Gustaf II Adolf*. (Foto Jæger.)

Karl XI:s gemål Ulrika Eleonora återgiven av Märta Lindelöf i *Karl XII*-filmen.

Pauline Brunius som Lovisa Ulrika i Brunius skådespel *Dalin och drottningen*. (Foto Jensen.)

Elise Hwasser spelar Cristina i "*Amaranterorden*".

Märta Halldén som Ulrika Eleonora i Brita von Horns *Kungens amour*. (Foto Almqvist & Preinitz.)

Katarina Månsdotter — Valborg Hansson i Strindbergs *Erik XIV*. (Foto Rosén.)

Gustaf III:s gemål Sofia Magdalena — Anna Lisa Fröberg i Strindbergs "*Gustaf III*" på Intima teatern.

Gerda Björne som Margareta Leijonhuvad i Strindbergs *Gustaf Vasa*. (Foto Goodwin.)

IDUN S PORTRÄTTGALLERI

LEONTINE HEDENBLAD.
F. Norström, Hälsingborg.
Änka efter översten Ottomar
Hedenblad.
70 år den 11 februari.

SELMA BOLIN.
F. Söhring, Bräkne-Hoby.
Maka till rektorn vid Ble-
kinge läns folkhögskola, A.
Bolin.
65 år den 7 februari.

ANNA MONTGOMERY.
F. Ericsson, Lund. Maka till
civilingenjören Viktor Mont-
gomery.
65 år den 9 februari.

HILMA WINBLAD von
WALTER.
Fröken, Umeå. F. d. telegraf-
kommissarie.
65 år den 9 februari.

LOUISE AROSENIUS.
Fröken, Stockholm. F. d. lä-
rarinna. Anst. å Sv. Arbets-
givarefören. statistiska byrå.
Dotter till överstelöjtn. J. F.
N. Arosenius.
60 år den 8 februari.

MATHILDA LUNDBERG.
Med. lic. Prakt. läkare, Stock-
holm. Förest. för Serafimer-
lasarettets medicinska polikli-
nik.
60 år den 8 februari.

MARIA ÖHLANDER.
F. Deutgen, Örsundsbro. Ma-
ka till kyrkoherden i Giresta
K. V. Öhlander.
55 år den 7 februari.

HELENA HEDENGREN.
F. Meurling, Strängnäs. Ma-
ka till översten vid Söderm.
reg:te, Gabriel Hedengren.
50 år den 5 februari.

BELL DICKSON.
F. Gibson, Göteborg. Maka
till bankdirektören George
Dickson. Ordf. i föreningen
"Livbojen".
50 år den 6 februari.

GURLI HECTOR.
F. Scherberg, Stockholm. Ma-
ka till generalkonsuln Her-
man Hector.
50 år den 6 februari.

MÄRTA HÅKANSON.
F. Ingelson, Upplands-Väsby.
Maka till lasarettsläkaren vid
Löwenströmska lasarettet, dr
Carl Hakanson.
50 år den 6 februari.

RUTH ÅBERG.
F. Engström, Sunne. Maka
till provinsialläkaren, dr Ger-
hard Åberg.
50 år den 7 februari.

HILDA af EKENSTAM.
F. frih. Åkerhielm, Malmö.
Änka efter häradshöv. och
krigsdomaren C. W. af Eken-
stam, Visby.
50 år den 11 februari.

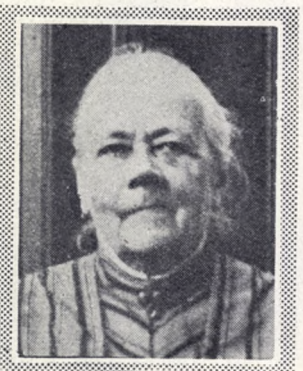
SARA WENNERBERG-
REUTER.
Organist i Sofiakyrkan, Stock-
holm. Maka till fil. lic.
Hugo Reuter.
50 år den 11 februari.

ANNIE WENNSTRÖM.
F. Winkelmann, Stockholm.
Maka till praktiserande läka-
ren, dr Nils Wennström.
50 år den 11 februari.

ELIN BUSCK †.
F. Asklund, Stockholm. Änka
efter apotekaren Robert
Busck, Vadstena.
* 1847, † den 11 januari.

ALMA von REHAUSEN †.
Fröken, Hudiksvall. F. d.
flickskolelärarinna. Dotter
till översten G. von Rehausen.
* 1847 † den 12 januari.

DORIS STAVENOW †.
Fröken, Stockholm. F. d. fö-
rest. för Franska skolan i
Gävle och privatskola i
Rönninge.
* 1852, † den 9 januari.

IDA KILMAN †.
Fru, Stockholm. Änka efter
efter majoren vid Hallands
bataljon, O. Kilman.
* 1855, † den 16 januari.

HULDA WESTBERG †.
Fru, Kyrkmon, Njurunda.
Änka efter bankdirektören A.
Westberg. En av de ledande
inom Njurunda K. F. U. K.
* 1863, † den 13 januari.

RUMFORD BAKPULVER

Världsmärket sedan 1857! Kostar ej mer än andra!

- Steinway & Sons -
Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

TANGENS

GARDINER
äro billigare
bättre
och smakfullare
än utländska

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Enklaste och bästa
färgningsmetod

är

HÄRVANS

Lägg pulvret i ett kärl.
Häll hett vatten över —
o. färgningen kan börja.

OBS!

Färgning i hemmet lö-
nar sig endast om
färgen är prisbillig.
"HÄRVAN" är billig.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Vid

Nervositet

Kraftnedsättning

Allmän svaghet

aptitlöshet etc. har **Phospho-
Energion** givit goda resultat.
Höjer snabbt energin och ar-
betsförmågan och bidrager
även till en god sömn. Renar
blodet, ökar aptiten, stärker
muskler och nerver. För en
överansträngd och försvagad
organism är en Phospho-
Energion-kur synnerligen väl-
görande. Fördrages även av
den svagaste mage.

PHOSPHO - ENERGIN
förordas av många framstående
in- och utländska läkare.

Förekommer i form av
Phospho-Energionpiller i burkar
om 100 o. 300 st. på varje apotek.

Ann Margret Holmgren.

(Forts. fr. sid. 163.)

s. k. familjeaftnarna, Ann Margrets ska-
pelse, där det för studenterna, på vissa
nationslokaler, vissa kvällar, anordnades
enkla baler med smörgås och té.

1887 kom emellertid en krasch i och
med den berömda Verdandiskandalen, då
professorkan Holmgren vid ett diskussions-
möte i sedlighetsfrågan varit närvarande.
Denna blotta närvaro ansågs rent förskräck-
lig på ett sätt, vi numera inte ens i det
avlägsnaste Kråkvinkel kunna göra oss ett
begrepp om, och Ann Margret Holmgren
blev fullkomligt bojkottad i Uppsala — och
med henne hennes familjeaftnar.

Hur hon tog det? frågar jag.

— Kära du, det var en lång tid jag al-
drig vågade gå ut förrän det blivit mörkt
på kvällen! Folk formligen, ja, bokstav-
ligen spottade, när de sågo mig.

Vågorna lade sig väl också småningom,
och utåt lät Ann Margret Holmgren i varje
fall aldrig se vad hon kunnat känna eller
lida under smäleken. »Familjeaftnarna»
voro dräpta, men till hennes hem kommo
fortfarande tacksamma unga studenter —
många helt säkert minnestrogna för livet,
och sin läsning, sina ständigt ökande in-
tressen gav hon icke upp.

Bland annat var hon en av Arthur Hazeli
hängivna hjälparinnor och arbetade i Upp-
sala träget för hans idéer. Hon är också
nu äldsta hedersledamot i Nordiska Museet,
dit hon donerat sin brevväxling med dess
stiftare. Det är i dessa brev Hazelius kal-
lar henne »den bästa bland väninnor.»

I och med rösträttens framträdande som
öppen fråga på det politiska livets plan,
kom emellertid Ann Margret Holmgren att
helt knyta dit sitt namn. Hon var den för-
sta vid bildandet av den första kvinnliga
rösträttsföreningen och var sedan oavbrut-
et i arbete för denna sak, offrande hälsan
— och nästan livet — på ständiga färder,
föredrag och agitation, ända tills målet var
vunnet. Hon har själv bildat över 50-talet
rösträttsföreningar. Hon är även författa-
rinna till de två populära och uttömmande
skrifterna Kvinnorösträttens histo-
ria i främmande länder och Kvin-
norösträttens historia i de nor-
diska länderna.

I flera år var Ann Margret Holmgren
redaktör för den utmärkta serien Verdandis
småskrifter. Såsom led i denna finna
vi av hennes hand de ovannämnda två bö-
ckerna, samt biografier över Susan B. An-
thony, över Björnson och över de stora sven-
ska märkeskvinnorna Heliga Birgitta,
Fredrika Bremer och nu senast Ellen
Key. Och ännu är Ann Margret Holmgren
vid full vigör och hoppas kunna fullborda
en teckning av människan Arthur Hazelius,
därmed kompletterande redan utkomna stu-
dier över honom.

Inte så många minnas kanske idag, att

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonkontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Plattsökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17:50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4:25 | Kvartal 4:75

LUNDENS

Namnet GAHNS
är en garanti för
förstklassigt läbrikat

Kallt och ruskigt väder
blir huden torr, narig och spricker.
Undvik detta genom att dagligen
använda **Maniol.**

Tillverkas av GAHNS, Upsala.

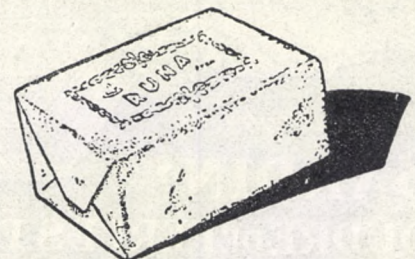

Som en segerfanfar

över hela landet ljuder
husmödrarnas hyllning till

RUNA

Det bästa beviset för Runas
överlägsna kvalitet är dess
enastående framgång.

NYA MARGARIN A/B SVEA

Kockums

**emaljerade
grötkokare**

äro de mest hygieniska.
Lätta att hålla rena.
Emaljen absolut fri från
hälsofarliga beståndsdelar.

**KOCKUMS EMALJERVERK
RONNEBY**

• Skyddsmärke å varje kärt.

LJUNGS CACAO

Över hela Sveriges land är Ljung's Cacao känd och välkänd. — Varför? — Jo, därför att den i kvalitet och smak är av den bästa, som kan erhållas, och i pris lägre än någon annan prima cacao.

OBS!

Burken är till färg och form lagligen skyddad. Kungl. Patent- och Registreringsverket Reg. N: r 593. Cacaon säljes i alla välsorterade specieraffärer.

PRIS:

Burk om 1 kg. cacao	0: 40
Burk om 1/2 kg. cacao	0: 75
Burk om 1/4 kg. cacao	1: 40
Burk om 1 kg. cacao	2: 50
Burk om 5 kg. cacao	kr. 10: —

Ljung's Cacao N: o 10 förpackas i burkar enligt vidstående illustration. Burkarna äro pryddligt förgladna i ekmönster med guldränder. För att burkarna efter förbrukningen av cacao må kunna praktiskt användas, äro de fyra mindre sortererna försedda med olika inskriptioner av de vanligaste hushållsartiklarna.

Kjolplissering

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsgatan 32, Stockholm. Order till landsorten omgående.

Breda Spetsar

i Svart, Vitt och Kul. Extra billigt! Brudslöjor från 5: 50 pr st. DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL, Grevtregatan 13 (Hörbutiken) Sthlm.

Forlang udtrykkelig
**BARDIN'S
POUDRE DE PERLES FINES
PARIS**

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare.
Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

hon under 90-talet, närmare bestämt 1894 och 96, utgav också rent skönlitterära alster, av vilka isynnerhet det första, Fru Stråle, (under pseudonymen Märta Bolle), ett kvinnoöde, väckte uppmärksamhet och hade framgång. Över huvud taget har det skrivna ordet för Ann Margren Holmgren alltid varit ett naturligt och självfallet uttrycksmedel. Men hon har ogärna stannat vid blott estetiska synpunkter. För denna entusiastiska själ har det alltid känts allra nödvändigast att nå fram till något bestämt mål till mänsklighetens fromma.

— Hade jag bara krafter nog eller vore litet yngre, säger hon, så nog vet jag vad jag skulle göra: ge mig ut igen på resor land och rike ikring och predika fredssaken. Jag önskar jag för den kunde få göra vad jag var nog lycklig få göra för rösträtten. Ingenting tycks mig vara större och viktigare just nu. I fredssaken har jag numera mitt förnämsta intresse — det skall du inte glömma att säga!

Nej, jag glömmet det inte. Och medan jag i hennes soliga, ljusa lilla salong med utsikt över Kungsholmens målarstrand och med den vita gustavianska möbelen, jag minns redan från hennes Uppsalahem, sitter och ser och hör på Ann Margret Holmgren, återfinner jag inom mig värmen av samma beundran, jag redan uppfylldes av som barn. Ovanlig, det är vad hon var, och det är vad hon också förblivit, Ann Margret Tersmeden Holmgren. Ovanlig genom sin rena humanitet, parad med underbar vitalitet; ovanlig genom sitt kloka överseende, parat med kärlek till utveckling och rörelse; ovanlig genom den förening av »grande dame» i verkligt gammaltids mening och fullt modern, för dagens eller morgondagens aktuella spörsmål intresserad medborgarinna, som hennes personlighet utgör. Hon behöver inte resa ut och predika Sverige runt; hon är själv så god som den bästa predikan, ett sannskyldigt exempel att efterlikna — och hon har nått dit helt enkelt genom att leva som hon gjort: tåligt och troget, försynt och omutligt, med mildhet och fasthet, och utan tvekan om att vägen endast kunde ha en direktion: — framåt.

Märta Holmgren.

Den moderna blåstrumpan.

(Forts. fr. sid. 168.)

en bok om året och som utan att mista jämvikten gå från upplevelse till upplevelse?

Ännu mer beundransvärd är väl ändå hennes förmåga att behålla jämvikten, när det gäller att värdesätta litterära vänners och ofta även motståndares diktargärning. Ty visserligen tål hon ju i likhet med vanligt folk bara ett visst mått av andras förtjänster. Men ändå skiftar hon med suverän och objektiv domarmin sol och vind mellan olika riktningar.

Lika objektiv är hon, då det gäller henne själv. Ty när hon stundom gripes av det självbekännensens patos, som en gång inspirerade Augustinus och Petrarca, och full av sublimt allvar beslutar att hålla domedag med sig själv, biktar hon hänsynslöst sitt skälvande hjärtas fröjder och kval, blottar utan tvekan dess hemligaste skrymslen. Det känns så skönt att få tala ut om sig själv.

Och dessutom — den stora allmänheten begär ju inte bättre än att hon skall blotta sin innersta egenart.

Vad betyda då de få otidsenliga, som tilläventyrs rygga tillbaka vid denna själv-rannsakan inför öppen ridå? Det är inte dem utan den stora publiken hon måste nå, om hennes rykte och verk skola gå ut över världen.
FLEUR.

**Dammsugaren
VAMPYR**

Nya modellen med utblåsning-anordning.

Avlägsnar
damm,
Rengör,
Sparar.

Pris Kr. 145: —
med alla tillbehör.
Finnes hos alla välsorterade firmor inom
branschen.

Elektriska Aktiebolaget A. E. G.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitligt vande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET"
(Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Syddas remmar av bästa engelska kvalitet.
Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt upprätta blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och välmående återvinnas.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2: 50. Erhålles pr post-förskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drog-, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

BLOMSTER- hälsningar

över hela jorden. Kungl. Hovleverantör

Beställningar & blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande & alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B-V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Sedan 50 år tillbaka

hava fabrikanterna av ENOS "Fruit Salt" ägnat hela sina resurser utslutande åt detta preparat — och åt ingenting annat.

Denna långvariga, grundliga specialisering ger ENOS en rangplats utan like. Ingen efterrapning kan någonsin uppnå samma fullkomlighet, samma säkerhet, samma prisbillighet.

Med ENOS förekommer intet slöseri. Vartenda grand upplöses i kallt eller varmt vatten, allt efter behag.

ENOS "Fruit Salt"

För ung och gammal

Helflaska Kr. 4:— Halvflaska Kr. 2:25
Till salu hos varje apotek, färghandel, ledande divershandel m.m.

Gen.-og. A.-B. Platin & Co., Stockholm. 56

ENO'S "FRUIT SALT"

Det enda äkta fruktsaltet

Bensintvätta

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

MASKERAD.

dräcker syr Ni givetvis hos N. K. Skisser och idéer till Edert förfogande.

A/NORDISKA KOMPANIET

Damskrädderiet, 2 tr.

Strindberg och den ockulta gumman.

(Forts. fr. sid. 169.)

Ett smärtsamt intryck av konflikterna i Strindbergs natur fick jag, då han en gång yttrade, att han egentligen var en människa, som älskade fest och glada ansikten. »Och när ensamheten blir för tung, så bjuder jag mina bekanta på middag med vin och blommor. Men när jag då ser deras blickar och hör deras viskningar, så är det slut. Då sitter jag där ensam igen, medan dagarna gå.»

Man anar den tragiska kampen i denna människosjäl mellan vänsällhet och misstänksamhet, livsglädje och hopplöshet, en kamp, vars bitterhet skärptes av en starkt egocentrisk inriktning och en överdriven känslighet.

En oordnad kamp efter frigörelse, som rasade i Strindbergs inre gav sig också uttryck i småsaker. Så förklarade han t. ex. att han ville flytta till något pensionat och sälja alla sina möbler, ty »varje sak, som man äger, är en boja».

Vad Strindbergs så mycket omtalade kvinnohat angår, så var det egentligen alls icke något hat till kvinnan som sådan. Vål sade han en gång: »Tala inte till mig om kvinnorna, dem känner jag. Jag har varit gift med tre och har barn med dem alla.» Men sakens kärna var den, att han ställde kvinnan för högt. Han hade bildat sig ett strålande kvinnoideal och kände sig personligt förolämpad, när han icke fann detta ideal förkroppsligat i de kvinnor, som trädde in i hans liv. Han betraktade detta som ren ondska hos ifrågavarande kvinnliga personlighet och drog därav slutsatser som togo form av kvinnohat.

En äkta Strindbergsk idé tog en gång uttryck, då han talade om en av sina hustrur, vars skönhet han beundrade. »Ja, hon var skön», sade han, »men fylld med dyrkan av sin egen skönhet. Och jag sade en gång åt henne: du, sade jag, du är svartsjuk på mig, därför att jag fått dig!»

Sista gången jag besökte Strindberg, bodde han på Drottninggatan.

Han gjorde mig då uppmärksam på en gardin med brokigt mönster. »I det där mönstret ser jag allt möjligt», berättade han, »så t. ex. såg jag för någon tid sedan en mängd turkar springa omkring i stor upphetsning. Jag kunde inte begripa, vad det skulle betyda, förrän telegrafan bragte meddelande om en stor eldsvåda i Konstantinopel».

På de sista tre åren hade han lärt sig hebreiska, och ett lexikon med 60,000 ord omtalade han som sin käraste läsning. »Däri läser jag varje kväll, när jag har lagt mig.»

Han ville kunna hebreiska för att läsa Gamla Testamentet på originalspråket. »I Bibeln», så sade han, »finns allting.»

Slutligen förutsade han sin snart förestående död, som inträffade ett halvår senare.

Jag återsåg honom icke mera. Men han hörde till dem, som man aldrig glömmer.

A. WALLEEN.

Ett nyfött barn bortgives...

(Forts. fr. sid. 174.)

Gunvor Arngrim.

Laisas hjärta hamrade våldsamt. Hennes hand, som tog telefonluren darrade, och rösten var fumlig och sludrande, men hon kom dock till rätta med allt, fick fatt i fröken Arngrim, hörde hennes unga, klara stämma uttala beundrande ord och en blyg bön att om möjligt få något gott råd. Smekande och ödmjukt tackade hon för

Crème de Cholepalmine och Cholepalmine Tvål

CRÈME de CHOLEPALMINE är ett under 30 år beprövat hudmedel mot köld och solbränna.

CHOLEPALMINE TVÅL är en tvål av HÖGSTA KLASS

PRIS: 60 ÖRE PR. ST. PRIS: 1:— KR. PR. ST.

TILLVERKARE: LARS MONTÉN STOCKHOLM

Till Maskerader och andra Fester

KORSETTER
RESÅRGÖRDLAR
UNDERKLÄDER

Twilfit

i Crêpe de Chine,
Silketrikå och Bomull,

SILKESTRUMPOR STRUMPEBAND

Damer, som vilja köpa varor av bästa fabrikat till billiga priser, böra göra oss ett besök.

A.-B. TWILFIT

NYBROGATAN 11 STOCKHOLM Tel. 75853, 75854

Vid Gikt Reumatism || **Ischias Influensa** || **Huvudvärk Nervsmärtor**

användes TOGAL med snabb och säker verkan även i hårdnackade fall och utan skadligt inflytande på mage och tarm.

Smärtorna försvinna omedelbart, och urinsyran utskiljes starkt ur kroppen. Togaltabletter finnas å alla apotek till Kr. 2.40 och Kr. 0.85 pr glas.

Fri från rivande ämnen.

Om Ni gnuggar Eder tandcream mellan fingrarna, känner Ni genast, om den är len eller innehåller rivande ämnen.

KOLYNOS TANDCREAM river ej; den rengör tänderna och återger dem deras glans utan att skada dem; den tillintetgör de millioner baciller, som gömma sig i munnen; den är dessutom mycket ekonomisk — varje tub innehåller cream för 100 borstningar. Begär alltid Kolynos. Se till, att Ni får den gula tuben i det gula fodralet.

KOLYNOS

TANDCREAM

Mödrar, som uppföda sina barn helt eller delvis på flaska, böra komma ihåg, att komjölk blandad överanstränger barnets mage, men tillsatt med Mellin's Food blir den mest lik modersmjölk. Rekommenderas av läkare över hela världen. — Finnes på apoteken.

Mellin's Food

— DEN FÖDA, SOM GER KRAFTER —

Prov och broschyrer sändas på begäran gratis från
MELLIN'S FOOD DEPOT, MALMÖ.

Lita på fackmännens omdöme

i fråga om stickmaskiner liksom i allt annat.

Gör då som fackmannen — köp en

Perssons stickmaskin

Överlägset svenskt fabrikat med 20 års garanti.

Gamla stickmaskiner av alla slag tagas i utbyte. Bekväma avbetalningsvillkor. Sänkta priser.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN

Postadress: Fack 517 Stockholm I. Kontor o. verkstäder: Alströmergatan 22.

Genom vår stora jubileumskatalog finner Ni nyckeln till bästa inköpsstället, ty hos oss köper Ni goda varor till verkligt billiga priser. Katalogen sändes gratis mot endast portolösen.

AHLÉN & HOLM,
Stockholm.

Moderna - Hållbara Eleganta

Besök vår "äterförsäljare" å Eder ort.

att Laisa skjutit upp sitt föredrag. »Aldrig skulle vi kunnat konkurrera! Naturligtvis hade jag fått sjunga för tomt hus!» —

En halvtimme efter telefonsamtalet skulle Gunvor komma. Upprörd, lycklig och dock i vända väntade Laisa. Hon hade endast en trygg tanke i ett kaos av tumlande föreställningar: Gunvor måste vara hennes barn.

Allt, hennes bekant sagt, tydde på det. Andersson hade för länge sedan ägt en stor egendom, men sedan slagit sig på storstilad agentur. De hade aldrig haft flera barn än denna dottern, som nu var omkring nitton år och inte alls lik föräldrarna.

Nej, nej, det såg Laisa strax den unga flickan inträdde. Det var Jörns mörka ögon och vita, breda panna, hennes, Laisas, småla ansikte och hennes ungdoms röda, talande mun. Flickans yttre var så arv efter Jörn och hennes lyckotid, att hon ofrivilligt öppnade sin famn och mumlade: »Barnet mitt!»

Gunvor slöt sig, troligen landsortsförvånad, men tacksam intill den kända konstnärinnan och sade innerligt:

»Min lilla mamma, som annars är jordens allra raraste mamsing, påstod, att fru Bratte skulle tycka, att jag var påflugan, om jag sökte upp er, men jag försäkrade, att fru Bratte inte kunde vara sådan, och jag fick rätt — mer än rätt! Å tack, för att ni är så förtjusande!»

»Jag håller så mycket av er», ljöd Laisas skälvande stämma, »så mycket, mycket av — dig. Jag säger du! Kalla mig inte fru Bratte.»

»Vad får jag då säga — sagomor? — När — när sagomor var här sist, läste ni upp de underbaraste sagor i min skola. Tre kvällar å rad satt jag utom mig av hänförelse tätt intill estraden, satt med huvudet i händerna för att bara, bara lyssna, och när — Sagomor slutat, rusade jag nedför trappan till er bil och strödde tjockt med violer på golvet i den.»

»Jag minns — violerna», utbrast Laisa upprörd. »Du käraste, att du — trots allt — brytt dig om mig.»

»Trots allt». Det förstod Gunvor ingenting av. Hon satte sig tillrätta och på Laisas uppfordran, öppnade det strålande lyckliga människobarnet sin vältalighets slussar. Älskad eller snarare avgudad, vårdad och skyddad hade hon växt upp. Och ingenting hade sparats på hennes musikaliska uppfostran.

»Jag vet», sade hon muntert, »att min älskade pappa och mamma fått mig till skänks, när jag var ett litet, litet knypte, men jag kan inte vara ett dugg ledsen på min riktiga mamma för hon inte ville ha mig, så väldigt, väldigt gott, som jag har det. Stackare, hon var kanske förfärligt fattig. Jag tänker på det ibland, och då gör det mig så ont om henne. Hon är död nu, säger pappa och mamma. Men vet Sagomor, i kväll, när jag skall hålla min första konsert, ville jag så gärna sjunga något — något till hennes minne. Kalla mig inte överspänd! Å nej, det gör inte Sagomor.»

»Nej, nej, barnet mitt.»

»Jag skall sjunga: »Du er min mor; jeg elsker dig... »Kan inte den passa, fast den är till ett land, men för mig får den en annan betydelse. Tycker inte Sagomor, jag kan sjunga den?»

»Jo, det kan du, käraste. Jag tackar dig så varmt för att du — för att du — inte vill glömma din mor. Men barn, om hon levde, om hon tiggde och bad att få dig igen...?»

Jörns trotsiga, hårda uttryck gick levande igen hos Gunvor:

»Då sa' jag nej, Sagomor. Pappa och

A.-B. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvaliteten billigast

MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Vid långturer

Äro Freys Bilar de erkänt lämpligaste.

Namnanrop:
Kungl. Hovlev. **FREYS HYRVERK.**

I vår butik
Hamngatan 16, Stockholm,

anordna vi från och med
den 16 dennes en

Avgiftsfri kurs

i

LINNE- och SKJORTSÖMNAD

Anmälan om deltagande göres snarast i någon av våra butiker.
Tel. N. 5970, N. 5540,
Ö. 22 44, N. 233 12,
N. 158 83, S. 30 337,
S. 107 99.

Singer

BECHSTEIN

FLYGLAR & PIANINOR
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

Wundermanns Senap

rekommenderas

WUNDERMANN'S FABRIKER
NORRKPÖING

Fyrtornets Konserver

för smörgåsbordet

rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås.
FYRTORNETS SARDINER,
KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja.
APTITBITAR, VINGASILL i dill.
Fyrtornets märke garanterar högsta kval. Tillsä att "Fyrtornet" finnes.

En delikatess för smörgåsbordet

Arboga smörblandning "Mejerit"

Priset en bagatell i förhållande till den utsökta kvaliteten! —

LUNDS

GOLVLACK

Utseendet på ett färgat golv förhöjes betydligt, om man använder J. & N:s Golvlack. Den är lätt att stryka, ekonomiskt fördelaktig, och torkar med en hård, glänsande yta, vilken både är varaktig och sanitär. För en liten kostnad uppnås ett vackert och slitstarkt arbete. Fråga därför alltid efter "J. & N:s" Golvlack!

A.-B. JULIUS ARNHEIM & Co.
Generalagenter,
REGERINGSGATAN 18, STOCKHOLM

JENSON & NICHOLSON, L^{TD}

Flyglar - Pianinon

**Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberg & Gloss**

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel.
Norrköping.

**ZEBRA
Pasta Ugnsvärta**

Tidsbesparande: Giver en djup, svart glans.

Om Ni föredrager flytande ugnsvärta, försök då **ZEBO**

**NORMANS
GLAS OCH PORSLIN**
billigt.

Hantverkargat. 32, Odengat. 41,
Styrmansgat. 11, Stockholm.

Lacking

ENDA EFFEKTIVA MEDLET
FÖR
LACKSKORS BEVARANDE

mamma är mitt allt och jag deras. Jag är glad — absolut glad, att riktiga mamma är död, för det är bara då jag håller av henne.» Ett kast med huvudet och så ånyo ett ljuvt strålande leende: »Vill Sagomor höra mitt program?» —

Kanske det var en timme, säkert icke mera, som Laisa ägde sitt bortgivna barn; allt för snabbt gled dessa minuter bort, och sedan skulle tillvaron svepas i grå färglöshet. Hon visste med ens tydligt, att när hon, efter att till avsked ånyo ha hållit Gunvor i sin famn och kysst hennes lena kind, ånyo stod ensam i det av så många ensamma överbegagnade rummet, hade den sista strängen brutit. Aldrig mera skulle ens den armaste hoppets melodi klinga.

Slut! — Alldeles slut! Allt utom domen över död man eller här död kvinna. Hon dömde hårt och omutligt det brott hon begått, medan hon ännu ägt livets rikedom: modersrätten.

Bara en bagerska.

(Forts. fr. sid. 170.)

liga leende, plockar hon in i små påsar de hundratal små brödransoner, vilka skola bilda de många bäckarna, som göra den stora å, som — icke skall göra henne till millionär, ty kristidsdrömmarna hägra icke i dessa betryckta tider mera för affärsmännen och kvinnorna — men för att redbart hålla affären i stånd och gång.

Den som kommer i beröring med olika lager bland ett folk, skulle kunna känna sig frestad att engång göra en psykologisk studie om detta. I avgjord mån erbjuder den svenska kvinnan och framför allt medelklassens kvinnor i Sverige ett intressant material för en sådan studie. Selma Jansson är en värdig exponent för dessa. Arbetsam, duglig, driftig, uthållig. Men att räkna upp egenskaper, säger just ingenting. Egenskaperna äro bara ränningen. Det blir alltid en hållbar väv, när sådana egenskaper finnas som de ovan uppräknade. Men vävens utseende, dess mått av trevlighet och skönhet beror ändå av personlighetens inslag. Fröken Jansson har lagt in i sitt livs väv ett inslag av kulturintresse, vetgirighet, vidsynthet, godhet och av en bred generositet, som gjort densamma särdeles sympatisk. Hennes djupa aktning för lärdom och kunskap har tagit sig ett särdeles sunt och vackert uttryck i den beredvillighet med vilken hon under åren understött allmänna kulturföretag, och framför allt den genom vilken hon ställt sina hårt förvärvade pengar, sitt hem och sitt bord till förfogande icke blott för släkt och vänner utan även de konstens adepter, vilka hos henne sökte stöd och beskydd.

I en offentlig artikel höves det illa att tala om personliga angelägenheter, isynnerhet när det är fråga om »bara en bagerska», som fröken Jansson skämtsamt kallar sig själv. Men de många, som känna henne veta, att hon handskats med sitt liv på ett sätt, som inger alla dem som komma i hennes närhet, en djup respekt. Modigt har hon gått sin egen väg, och med sällsynt ansvarskänsla, stolt och stilla har hon klarat sitt liv. Hon hör till de tysta i landena, och om dessa är det alltid tråkigt att läsa. Men det är dock det tysta arbetets duglighet och de i bästa mening stolta och redbara karaktärerna, som slutligen avgöra om ett folk är gott eller icke.

Detta lilla kåseri skall föreställa en hyllning till Selma Janssons 50-årsdag som går av stapeln i dessa dagar. Ifall hon nu sedan kan betrakta det som en sådan.

ALMA SÖDERHJELM.

Skönhet förgår

men

sist för den som använder

Den självförsörjande kvinnans

bästa och säkraste utväg att skapa sig ett sparkapital till ålderdomen är att teckna en blandad liv- & kapitalförsäkring i Skandia, Sveriges äldsta och kapitalstarkaste försäkringsaktiebolag.

Skandias nya premier äro i genomsnitt de lägsta som av något bolag tillämpas.

Begär råd och upplysningar av

FRU MÄRTA ARMFELT-HANSELL

adr. Mynttorget 1, 1 tr. Tel. "Bolaget Skandia".

I karnevalens yra, när glädjen är som störst, på sina damers hälsa han tänker allra först, de lätt förkyla halsen och andas in baciller, och därför ur sin Tuloask han bjuder dem pastiller.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÄKAREN

Äkta endast i originalförpackn. à **25**
A.-B. Förenade Chokladfabr., Sthlm. ORE

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

HUSHÅLLSARTIKLAR
AV KOPPAR OCH FÖRNICKLAD MÄSSING

Vackra modeller. Förstklassigt utförande.

Nickelfabriks AB. KUNGL. HÖFLEV. Gottfrid Carlsson
Eskilstuna

NÅGRA GODA VEGETABILIER FÖR ÅRSTIDEN.

(Eftertryck förbjudes.)

Nog skyller man oss svenskar för att vara köttätare framför andra, men jag tror ändå, att vi häruppe ha förmåga att njuta grönsaker lika mycket som i de flesta andra länder. Felet är, att vi större delen av året ha så ringa tillgång till färska vegetabilier till något så när billigt pris, att vi rakt glömma bort de få, som finnas. Potatisen är och förblir den huvudsakliga, — för att inte säga uteslutande representanten för vegetabilierna i kosten. Med säkerhet vore det till fördel ur många synpunkter, om vi — när det gäller att bestämma matsedeln — besluta oss för att inte

Brysselkål med ris och tomatpuré.

låta detta bara gå efter gammal slentrianmässig tankegång: vad skola vi välja till potatisen i dag?

Vi böra sträva efter att i kosten få in så mycket som möjligt av vegetabilier i omväxlande form. Vi ha alltid tillgång till gryn av olika slag, makaroner, torkade frukter m. m., alla födoämnen, som man kan ha mera nytta

Till stärkande av ömtålig hy,

särskilt efter rakning finnes intet bättre medel än *Salubrin* som, blandat med 3 à 4 delar vatten, slås i handen och ingnides. Efter avtorkning ingnides sedan ansiktet på samma sätt med vår för toilettändamål avsedda billiga Eau de Cologne "*Carita*", som får själv-torka, varvid i huden kvarlämnas kosmetiska och välgörande ämnen. Den som lärt känna denna behandlings uppriskande och välgörande verkningar, kan ej vara den förutan.

av än man tror vid ovannämnda strävan, ett kapitel som jag hoppas återkomma till någon gång längre fram. Högst skatta vi dock färsk grönsaker och frukter, och dessa är det ju icke gott om denna årstid, men några ha vi emellertid att glädja oss åt, och vi borde med all makt tillvarataga dem, medan de finnas. Kål av olika slag: vitkål, grönkål och brysselkål kan man ännu få. Dessutom ha vi ett par vegetabilier, som vi kunna räkna hit, nämligen jordärtskockor och sockerrötter. Februari hör även till de månader, då vi bruka ha god tillgång till kastanjer. Och apelsinernas glansperiod är nu inne.

Av vitkål kunna många goda rätter tillagas. Jag behöver endast nämna kålpuddingar, som

Sockerrötter och stekta kastanjer.

äro välkända i många olika former eller kåldolmar och vitkålssoppa. Mindre vanliga äro kott eller stuvad vitkål, som emellertid äro synnerligen användbara som birätter till kött. Försök dessutom t. ex. en kombination av kokta strimlor av vitkål, kokt fisk i bitar samt strimlor av inlagda rödbetor. Lägg denna blandning på ett serveringsfat, bred ett tjockt lager med skarpsås över och garnera med hårdkokta ägg i klyftor samt rödbetor. Eller utbyt fiskbitarna mot salt kött i strimlor. En annan rätt med vitkål är sallad à la Metropol, recept se nedan.

Den bästa användningen av grönkål är soppa. Glöm då ej, att använda märgen i stjälkarna, som är en verklig delikatess. Man skalar stjälkarna och kokar märgen i saltat vatten. Den serveras sedan i eller till soppan eller också som ensam rätt med rört smör eller som grönsak till köttätter.

Brysselkål gör sig även utmärkt i soppa. Annars serveras den ju vanligen till köttätter. En annan kombination är brysselkål med kokt ris och tomatpuré, se bilden.

Jordärtskockor och sockerrötter tänker man sig i allmänhet endast kokta med rört smör. De äro naturligtvis utmärkta på legymfatet till köttätter, kokta eller dessutom även stekta i smör. De kunna ju även med fördel stuvas, eller användas i pudding (recept se nedan). Exempel på några andra goda rätter av dessa välsmakande rötter anges nedan.

Kastanjerna böra ej glömmas nu den korta tid de äro goda. De snoppas och skäras — en viktig detalj — rostas i salt och serveras i skalen med rört smör. De kunna annars kokas i saltat vatten, skalas och anrättas sedan på olika sätt: stekas bruna i smör och serveras på croûton. De kunna efter kokningen passeras och blandas med litet smör, salt och socker till kastanjepuré, som kan serveras t. ex. på kokta selleribottnar eller jordärtskocksbottnar och beströs med hackad tryffel eller kokta och i smör frästa murklor. Se även nedan Sockerrötter och stekta kastanjer.

ELEKTRISKA HÖRAPPARATEN PHONOPHOR

Finnes i ett stort antal typer. Reglerbara för olika behov.

Pris Kr. 50.— till högre priser.

Begär utförlig beskrivning från

EL. AB. SIEMENS-SCHUCKERT
STOCKHOLM

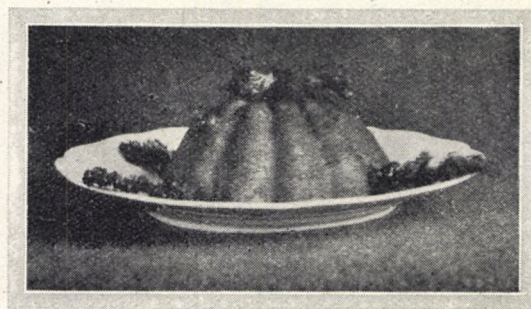
Om apelsiner och apelsinrätter skulle ju långa kapitel kunna skrivas. Vi nöja oss emellertid med att för dagen angiva ett par goda recept på marmelad och saft. Apelsinrätter återfinnas för övrigt i köksalmanackan i detta och kommande nummer.

Sallad à la Metropol, (för 6 pers.).

1 vitkålshuvud, 200 gr. kokt salt kött, 1½ kkp kokt potatis i små tärningar, 1½ kkp inlagda rödbetor i små tärningar.

Kokt majonäs: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, ¾ tsk. senap, ¼ tsk. vitp., 1½ dcl. buljong eller växtspad, ½ msk. socker, 1—2 äggulor, 1 msk. fin olja, 1½ msk. ättika, 1½ dcl. tjock grädde.

De inre spädaste bladen av kålhuvudet användas. De putsas fria från den hårda nerven, och skäras i mycket fina strimlor. Köt-

Jordärtskockspudding.

tet skäres likaledes i strimlor och blandas med vitkålen, potatis och rödbetor. Till såsen fräser man smör, mjöl, senap och vitp. tillsammans i en kastrull, späder på med buljong och låter smeten koka till en tjock gröt, som passeras, medan den är varm. Socker och äggulor arbetas in omedelbart, och när massan är fullkomligt kall, tillsättes olja och ättika

Koka i Silverkärl

gör säkert ingen, men Ni kan med lätthet göra Edra Aluminiumkärl lika blanka som nytt silver om Ni putsar dem med det världsberömda Amerikanska putsmedlet Bon Ami. Det finnes hos varje välsort. handlande och priset är endast 40 öre.

Bon Ami
Bevarar ytan ny!

Kvalitéen

bör vara det avgörande.

En hög kvalitetsvara till billigt pris är

DIRIGOLD

Egna utställningar i Stockholm, Hälsingborg och Örebro.

A.-B. ALCOMETALLER, ÖREBRO

Sellerins

står
kvalitativt
högst

tack vare
smörliknande
arom och
konsistens

Bättre
fabrikat
står icke att
uppdryva.

Blackall

MODERN
SPISELPOLITYR

Blackall, den moderna SpiseLPolityren.

Blackall

torkar fort, lämnar en behärd yta och påverkas ej av värme eller vatten.

Finnes i burkar hos
alla välsorterade affä-
rer i branschen.
Renligt - Ekonomiskt
Luktfritt.

Synnerl. varaktigt och arbetsbesparande.
REXOLINFABRIKEN, Hälsingborg.

Rottingstolar iflätas.

Hantverkshemmet för blinda kvinnor.
Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

Varhållst nå-
gon yta mist
sin glans,
polera med

FULGENTIN

Till salu i
varje färg-
handel. Pris
1 kr. pr fla-
ska om cirka
200 gram.

Då Ni skall köpa

Matsilver

fråga efter

NYSILVERFABRIKEN STAR'S

I Stockholm

tillverkningar.

Finnes hos varje juvelerare.

**Kockums
VÅFFELJÄRN**
med extra långa handtag äro de
bekvämmaste att baka våfflor på.

Försäljes av Hrr Järnhandl. o. Bosättningsaffärer, Kockums
Jernverk, Kallinge. Försäljningskontor: Stockholm,
Drottninggatan 57, 3 tr., Göteborg, Magasinsgatan 22.

dropvis under kraftig omrörning. Sist inblandas den till hårt skum slagna grädden. Majonäsén blandas försiktigt med de övriga ingredienserna, och salladen serveras i kålbladssnäckor (de yttre lagom stora och kupiga bladen av kålhuvudet, som man försiktigt lossar, så de bli hela och eventuellt uddar i kanten meddels en sax). Salladen lägges annars upp i karott eller småformar.

Jordärtskockspudding, (för 6 pers.).

1 lit. jordärtskockor, vatten, salt, 100 gr. smör, 150 gr. mjöl, ½ lit. mjölk, 6 ägg, salt, vitpeppar.

Till formen: Smör, fint stötta skorpor.

Jordärtskockorna skrapas, kokas mjuka i saltat vatten och få rinna av. Smör och mjöl fräses tillsammans i en kastrull, mjölken tillsättes litet i sänder, och smeten får koka 5 min. Fyra äggvitor skiljas ifrån, och resten av äggen söndervispas och arbetas in i smeten litet i sänder, medan den ännu är varm. Jordärtskockorna tillsätts och massan smaksättes. Sist inblandas de till hårt skum slagna vitorna. Smeten hälls i väl smord och brödbeströdd form och kokas i vattenbad 1—1½ timme. Puddingen stjälpes upp, garneras med grönt (se bilden) och serveras med smält smör eller bräckt skinka.

Sockerrötter och stekta kastanjer.

1 kg. sockerrötter, vatten, salt, ¾ kg. kastanjer, vatten, salt, 50 gr. smör.

Sockerrötterna skrapas och kokas hela i saltat vatten. Kastanjerna snoppas, skåras, läggas i kallt vatten och får koka i 10—15 min. De skalas väl och brynas sedan i smör. Sockerrötterna och kastanjerna läggas upp vackert på varmt serveringsfat (se bilden) och serveras med rört smör.

Apelsinmarmelad.

2 dussin apelsiner, 4 pomeranser (eller citroner), 3 kg. socker, 1½—2 lit. vatten.

Frukten sköljes, torkas och skalas. Skalen kokas i 20 min., en del av det vita skäres bort, och skalen skäras i fina strimlor. Fruktköttet skäres i bitar; alla kärnor och hårda hinnor rensas bort. Skal och fruktkött blandas i en kittel med vattnet (en del av spadet, som skalen kokats i, tages då med), och alltsammans får koka en timme. Då tillsättes sockret, och massan får ytterligare koka under flitig omrörning och skumning c:a ¾ timme, eller tills marmeladen blir lagom tjock. Den hälls då i glas och bindes över, när den kallnat.

Apelsinsaft.

12 apelsiner, 2½ kg. toppsocker, 60 gr. vinsyra, 4 lit. kallt vatten.

Apelsinerna torkas noga och rivs mot stora bitar av sockret, tills det mesta av det gula på skalen gått av. Saften pressas sedan ur apelsinerna och blandas i en kruka med sockret, vinsyran och vattnet. Saften får sedan stå ett par dygn, tills sockret är väl smält; under tiden bör man då och då röra om den. Saften silas sedan genom fin duk, buteljeras, korkas och hartsas.

Det är förmånligt att i saften blanda in några blodapelsiner; färgen blir då bättre.

IDUNS KÖKSALMANACKA, (8—14 febr.).

SÖNDAG. Frukost: A-la-daube på gris med skarpsås och rödbetor; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis; kaffe eller té, vetebröd, wienerkringla. — **Middag:** Harfärs med murkelsås, brynt potatis och sallader. Kokta sockerrötter och brynta kastanjer med rört smör, (recept se ovan). Apelsinfromage.

MÅNDAG. Frukost: Gulasch på kalv med potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Avredd buljong med kalvbräss. Jordärtskockspudding (recept se ovan) med smält smör.

TISDAG. Frukost: Kokta makaroner och corned beaf i skarpsås; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Färsfyllt kålhuvud. Nyponsoppa med grädde och småskorpor.

ONSDAG. Frukost: Mald leverbiff med lingon; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Stekt kolja med potatis, och ansjovissås. Chokladringar.

TORSDAG. Frukost: Strömninglåda med tomatpuré och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Grönkål med frankfurterkorv. Syltpannkaka.

FREDAG. Frukost: Rökt sill med hackade ägg och potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Kalvfrikassé med potatis. Enkel moccakräm med grädde och småkakor.

LÖRDAG. Frukost: Selleribomb; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Griljerad salt laxrygg. Mannagrynskaka med saftsås.

Hans Majestät Konung Georg
V:s av England hovleverantör.

BOVRIL

är en samman-
fattning av det
bästa i prima
nötKött i starkt
Kondenserad
form.

Ett försök med Bovril skall
övertyga Eder om dess för-
träfflighet bättre än allt vad
som kan sägas därom.

Lucks

karameller

Reklamblandning

å 3:50 kg.

med karamellerade valnötter,
nötter och mandel, jockey-
mössor, brända mandlar m. m.

PERCY F. LUCK & Co.

YSTA BRÖD

Inregistrerat Varumärke.

med detta märke

bör finnas på varje smörgåsbord
säljes i alla förstklassiga matva-
ruaffärer.

Tillverkare:

A.-B. FÖRENADE BAGERIerna
— Ystad. —

ATTIKSPRIT
ÄRO DE FÖRNÄMSTA I MARKNADEN

TILLERKÄNDA
GULDMEDALJ
1924

**UPSALA ÄTTIKSFABRIKS
ATTIKSPRIT
& SLOTTSENAP**

(Forts. fr. sid. 184.)

da rörelse ni kan göra för hjulbenthet är att öva er med att vid gången mer stödja på inre sidan av fotbladen än på den yttre.

N:r 19. Kära fru Skönhetsdoktor! Skulle ni vilja hava godheten giva mig ett gott råd. Jag är alltid, särskilt på mornarna, blå under ögonen. Finnes det något medel att få bort detta undrar

H-g.

Något råd i detta fall har jag ej annat än att söka läkare om ni känner er sjuk på något sätt. Kanske det mörka under ögonen beror av att ni är uppe länge om kvällarna och får för litet sömn, och kanske ni har för litet motion om dagarna och därav för dålig aptit. Något yttre medel hjälper ej i detta fall.

Fru Skönhetsdoktorn.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Hur förfares vid färgtryck på siden och linne, och vilka färger användes här till?

Idun-läsare.

Svar: Det tillänkta mönstret tecknas på ett stycke linoleum, därefter utskäres mönstret i det övre lagret av linoleumstycket, så att en botten bildas av ett undre lager. Detta är den klisché man använder vid tryckningen, och färger till tryck på tyg tillhandahållas i Aktiebolaget Wilh. Beckers butiker, Stockholm.

Fråga: Till vem skall man vända sig för att bli medlem av Bellmans-Sällskapet? Vad är årsavgiften? Kan nytillträdande medlem erhålla sällskapets under föreg. år utkomna publikationer?

E. S.

Svar: Årsavgiften är 10 kr. Nyfyllträdande medlem erhåller förra årets publikation för halva priset. Vidare upplysningar av sekreteraren d:r Gunnar M. Silfverstolpe, Artillerigatan 3, Stockholm.

Fråga: Vore tacksam för upplysning om följande: Vad fordras för att bli antagen till riksdagsstenograf, vad för utbildning, vilken hastighet och hur stor lön kan påräknas? Till vem ställes ansökan och huru veta när anställning finnes ledig. Tacksam för svar under signatur

Stenograf.

Svar: Riksdagsstenograferna tillsätts efter stenograferingsprov, varvid dikteras med en hastighet av omkr. 300 stavelsor i minuten. Inga bestämda föreskrifter om examina finnas, dock torde det icke löna sig för någon, som icke har minst studentexamen, att söka, ty som diskussionsstenografering ställer även höga krav på allmänbildning, omdöme och stilistisk förmåga, så tages alltid vid tillsättandet av platserna stor hänsyn till examens- och tjänstgöringsmeriter. Lönen är 18 kr. om dagen + dyrtidstillägg. Lediga platser kungöras aldrig, ty alla platserna skola sökas för varje år, även av dem som förut varit anställda, churu dessa naturligtvis i allmänhet återtillsätts, om de hava sökt. Reflekterar man på att bli riksdagsstenograf bör man därför varje år den 10 jan. insända en ansökan ställd till Riksdagens första kammare och en till Riksdagens andra kammare samt bifoga vidimerade avskrifter av alla de betyg man kan prestera. Adress och telefonnummer uppgivas.

Fråga: Äger hustrun, enligt nya äktenskapslagen, rätt att själv förfoga över sitt fädernearv utan särskild överenskommelse före äktenskaps ingående?

Oviss.

Svar: Detta eror på om Edert äktenskap är ingånget den 1 januari 1921 eller därefter. Är så fallet äger hustrun, om ej annat

KLENA BARN

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter.

A-Vitaminernas stora betydelse för kroppens tillväxt är ett vetenskapligt bevisat faktum.

I Emulgon ingår icke blott fysiologiskt kontrollerad A-Vitaminrik fiskolja i konstant och tillräcklig mängd, utan Emulgon innehåller dessutom

Phospho-Energon och Kalk,

tvänne ämnen, vilka i förening med A-vitaminerna äro av utomordentligt stort värde för en svag organism och speciellt för barn.

Lida Edra barn av

**Aptitlöshet
Blodbrist
Skrofler och
Allmän svaghet**

bör Ni utan uppskov låta dem genomgå en Emulgon-kur.

Emulgon fås på alla apotek i orig. fl. å 200 och 1000 gr.

FÖRESTÅNDARE FÖR LABORATORIET: PROFESSOR THOR EKECRANTZ, STOCKHOLM.

Svar: För er, som är bosatt i Halland, är det väl lämpligast att få er utbildning i Göteborg. Där givas kurser för barnsköterskor vid Föreningen Barnavärns barnhem, Faktorigatan 223-4. Utbildningstid 6 månader. Folkskolebildning räcker. Alder lägst 18 år. Pris 65 kr. pr månad för kost och bostad. — Om ni bor i södra Halland kanske ni har närmare till Malmö. Där är Flensburgska vårdanstalten för späda barn. Fordringar elementarskola eller motsvarande. Alder lägst 19 år. Utbildningstid 1 år. Kursavgift 150 kr., vari ingår kostnad för vivre. Under sista halvåret 15 kr. pr månad som lön.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Att göra för mycket av en sak.

Gör man för mycket av en sak, så slår man över målet. Då blir det ibland som en övermogen frukt.

Fjäskva inte för mycket för de stora eller dem som i ett eller annat avseende står över dig. Sträva inte heller att alltid vara den förnämsta bland dina jämnlikar. I detta senare fall blir du visst inte älskad. Och i det förra fallet, i fjäsket för dem, som äro mer än du, vinner du visst inte tacksamhet. Nej, långt därifrån. En axelryckning bakom din rygg, likgiltighet och överlägsenhet för övrigt. Ebon.

En återvändsgränd.

Tankar och reflexioner.

Alla veta vi att en återvändsgränd är en liten gata, varifrån man inte kan komma vidare, emedan den saknar fortsättning. Man måste alltså gå tillbaka, återvända. Ty framåt kan man absolut inte komma.

Olycklig den, som i natt och mörker blir förföljd och tar sin tillflykt till en återvändsgränd. Ty då är han kommen in i en fälla. Han har intet annat, att göra än att skrika och ropa på hjälp.

Det finns många människor, som råka in i en återvändsgränd i livet. Från den relativt säkra plats, där i alla fall tusen möjligheter givas, bränna de med ens sina skepp, riva alla broar bakom sig och störta in i återvändsgränd. De ha både sett och hört andra göra det. Men de taga ingen varning. Först för sent inse de sin dumhet. Till det de flytt ifrån kunna de absolut inte gå, vilja det kanske inte heller.

Så stå de inkilade i den där mörka återvändsgränd, ensamma i mörkret, med stängda dörrar och stängda portar runt omkring sig, utan möjlighet till något annat än att skrika på hjälp.

Det är svårt, om ens möjligt, att effektivt hjälpa den som kommit in i en av livets återvändsgränder. Men ett kunna vi göra: Varna människorna för allt det, som leder dit. Ty man kommer inte med ens in i en återvändsgränd. Människorna förstå inte att det den ene, den starke, den viljekraftige, den med liksom näbbar och klor begåvade, kan göra, det kan alldeles inte den svagare, mindre initiativkraftiga och vekare till sinnet.

Därför varnas alla sådana för att i oträngt mål ge sig in i någon som helst återvändsgränd.

Vi ha stormvarningar, fyrar, mistlurar, sirener m. m. för att varna seglarna. Men mitt ibland människorna finnas också farliga farleder. Gå inte i oträngda mål dit in. Låt ingenting i världen locka er att göra det. Ebon.

Livförsäkra EDER

i

SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

OMBUD PÅ ALLA STÖRRE PLATSER

Syster Ella

ger 5 lektioner i hudvård

Korta men lärrika

Varför bör Ni använda Syster Ellas Salva?

1

a

Lektionen

Skälen äro många och de tusentals förbrukarna i Sverige och grannländerna kunna anföra flerfaldiga sådana av övertygande slag. En av de mest framträdande förtjänsterna hos Syster Ellas Salva, som ställer den i en klass för sig bland mängden av hudcrème importerade eller inhemska är, att Syster Ellas Salva är sammansatt så, att den passar för vårt luftstreck med dess hastiga växlingar. En hudcrème, som passar parisiskan, är kanske alldeles olämplig för svenskan, precis som sydfranskans matsedel ej tillfredsställer behovet hos den, som bor på våra breddgrader.

Den stora massan s. k. hudcrèmeer äro sammansatta huvudsakligen med tanke på att genom utseende och parfymering tilltala de yttre sinnena hos publiken och sålunda bli "lätt sålda". Amerikansk coldcream, s. k. mandelmjölkerème o. s. v., bestå huvudsakligen av vatten, så underligt detta än kan låta. Var och en kan emellertid själv lätt övertyga sig om riktigheten av denna utsago genom att låta litet sådan crème utsättas för luften och intorka. 90 till 95 proc. utgör av vatten, resten av tvål, stundom med tillsats av litet glycerin eller något liknande. Med andra ord, huvudbeständsdelen är tvål, vanligen av stearin-tvål, varav dessa crèmeer få ett tilltalande, pärlemorglänsande utseende.

Dessa crèmeer kunna vara behagliga att använda sommartid, ty de verka avkylande på grund av vattnet, som vid ingnidningen på huden avdunstar. Med andra ord, vattnet i crèmen försvinner i luften, och tvålskummet torkar på huden, vilket inger den oriktiga föreställningen, att dessa hudcrèmeer "uppsugas av huden", något som naturligtvis ingalunda är fallet. Tvärtom tilltappas hudporerna av det torkande tvålskummet. Vidare prisas de i annonserna för att de icke efterlämna någon fettglans på huden, vilket är att göra en dygd av nödvändigheten, då de ej innehålla något fett.

Syster Ellas Salva skiljer sig helt och håller från dessa hudpreparat. Den tillför huden ett verkligt närings- och konserveringsmedel, som avlägsnar rynkor och hudveck, skyddar hy och händer mot väder och vind och gör hyn ungdomsfrisk och blomstrande. Prova den och låt Ert eget omdöme avgöra vilken hudcrème som är den bästa.

Läs Syster Ellas nästa lektion, om Ni vill veta något om Er hud. Tänk på dess för omgivningen synliga delar, ansikte och händer, de äro gradmätare på Er hälsa, omsorgen om Er själv.

pensionat för sommaren, eller möjligen att hållas öppet året om. Tacksam för anvisning på någon plats, där det finnes lämplig villa eller våning att hyra, och där det vore idé att börja med pensionat.
Greta.

När hösten blev vår.

Det var en dag på senhösten. Blåsten tjöt ursinnigt och slöt bort de sista stackars löven från träden. Himlen var insvept i en tät, grå dimslöja och en och annan regndroppe silade ned mellan vindstötarna.

Ett stycke från vägen i en björkdunge låg skolhuset, i vars ena ända de vita gardinerna för fönstren utmärkte lärarinnsans bostad.

Vid ett av fönstren satt Astrid Berg och stirrade ut i höstdiset.

Ja, det var höst! Allting gulnade, vissnade, frös bort och förintades. Själva den strålände solen miste sin glans och värme. — Det borde aldrig vara höst, tänkte Astrid. Sommaren skulle stå kvar i i oförminskad prakt tills den plötsligt en natt mötte döden i vinterns kyliga famn. Allting vore bättre än detta dagliga avtagande, denna långsamma förgängelse.

Hon såg på rosbusken nedanför fönstret, som blott för en vecka sedan dignat under solfärgade höstrosor. Nu var den härjad av nattfrosten. Men rosorna voro ej så mycket att beklaga. De hade haft sin tid, de hade fått ge sin doft och färging och blivit älskade och beundrade. Mest synd var det om knopparna, som aldrig fått gå i blom, som måste vissna och dö utan att ha nått sin fulla utveckling.

Astrid tyckte, att de voro en sorglig bild av hennes eget liv, som också blott varit en knoppning, en rad av gäckade förhoppningar och ouppfyllda löften. Även hon skulle åldras, vissna bort och dö utan att verkligen ha levat.

Även för henne stod hösten för dörren. Hon kände sig riktigt gammal redan, fastän hon blott var fyrtio och således enligt vanliga begrepp stod på livets middagshöjd. Men så hade hon heller aldrig haft någon högsommar, hennes liv bestod av vår och höst — och sedan skulle vintern följa.

Det var dock en gång, då hon trott och hoppats, att hennes tillvaro skulle bli något annat. Då var hon tjugu år — och älskade Karl Hugo med ungdomens första blyga kärlek.

I en doftmättad majskymning hade de stått under ett blommande körsbärsträd, och han hade biktat sina känslor och mottagit hennes löfte.

Men livet är icke ett ljuvt svärmeri i dunkla trädgårdsgångar. Livet är hårt och obevligt.

De voro båda fattiga, och endast på kärlek kan man ej grunda ett hem, hur mycket man än håller av varann. — Karl Hugo beslöt att söka sin lycka på andra sidan Atlanten. Där skulle han arbeta sig till en ställning och bygga ett hem, som Astrid skulle komma och taga i besittning.

Avskedets smärta mildrades genom tanken på ett lyckligt återseende.

— Astrid, sade han, du måste troget vänta på mig, även om det dröjer. Jag vill, jag måste lyckas, och då kommer jag och hämtar dig.

De första breven voro glada och hoppfulla, sedan hade de en skärande ton av missräkning, som längre fram övergick till förtviflan, därefter kom den fullständiga hopplösheten, och slutligen upphörde de alldeles.

Astrid hade väntat och hoppats och skrivit uppmuntrande brev till det avlägsna landet. Så blev

Kathreiner ett surrogat? Visst icke! Det är en ren naturprodukt och var och en kan själv kontrollera dess beskaffenhet. Övertyga Eder själv genom att genast göra ett försök.

Kathreiner säljes i alla specialaffärer i paket à 85 och 43 öre.

Kaffet är dyrt~
Kathreiner är billigt

DUNTÄCKEN
MADRASSER

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderränsert

Sturemagasinet

MATTOR

Prover och kostnadsförslag på begäran. Adressen är 15 Stureplan, Stockholm.

FRAGOR.

Jag är 55 år men har aldrig haft den minsta glädje i livet, har varit olyckligt gift med en man som hade dryckenskapen till sin vän, jag har sett mig nödsakad arbeta hårt både under mitt äktenskap och sedan jag blev ensam, är nämligen

nu skild. Men mitt arbete är mig en börda för jag vantrivs med det, har nu i 18 år haft samma tråkiga arbete, men kan ej sluta fast det är min högsta önskan, min längtan är att få sköta ett gott hem, och känna mig hemma, för nu känner jag mig som främ-

ling. Kanske någon äldre ensam förmögen herre kunde behöva en huslig och kunnig vårdarinna på ålderdomen, vore jag den tack-samma Lova.

Är det någon av Iduns läsarinor, som vet någon plats, där det skulle löna sig att sätta upp ett

Oatine

ETT ANSIKTE BÖR VERKA GENOM SITT EGET PERSONLIGA UTTRYCK.

Undvik irriterande tvål, som borttager hudens fett och låt OATINE skapa och vidmakthålla den fina, mjuka och klara HUDFÄRGEN, som alla beundra, och Ni undgår att åldras i förtid. OATINE ingnides eller masseras in i huden och avtorkas igen. Den avlägsnar smutsen och stimulerar huden.

Begär uttryckligen OATINE, "Hvit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk à Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning och avtorkning; den är mycket dryg och vällyktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burk à Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag: Stockholm, Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

EROBOL

SVAVEL-BADSALT

**EFFEKTIVT
AVMAGRINGSMEDEL**
Smärtstillande vid gikt och reumatisk värk, borttager utslag, kvistlor och pormaskar samt framkallar en behaglig känsla av hälsa och välbefinnande.

BRUKSANVISNING Å FÖRPACKNINGEN.
FINNES Å APOTEK, I PARFYM-, SJUKVÅRDS- OCH KEMIKALIEAFFÄRER.

TEKN. FABR. BÖRE H.A.B.
TEL. 15391 - STOCKHOLM

DEGEA

Kokapparater

Hållbara - Eleganta - Billiga

12050a ½ lit. Kr. 11: 50
12051a 1 " " 12: 50
12056a 1½ " " 15: -

Aterförsäljare erhålla rabatt.

Ensamförsäljare för mellersta och norra Sverige.

Elektriska Aktiebolaget Skandia

Butik: Tunnelgat. 14, Stockholm.
Avd.-kont.: Umeå, Sundsvall, Östersund, Gevle och Karlstad.

PARFUMERIE L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm
(mitt emot Engelbrektskyrkan),
Tel. Norr 134 01.

Franska parfym
Fantasiekammar
Toiletteartiklar

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags
Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

För att vara vacker
och ha en mjuk och sammetslen hud, måste man dagligen begagna sig av den beryktade

CRÈME SIMON

Ingnides med en fuktig handduk.
Den skyddar vävnaderna mot kyla och borttag sprickor, rodnader och kylskador.
Rispuder och tvål av märket SIMON.

Varje husmor med intresse för saken får gratis från oss boken

"142 sätt att tillaga bananer."

Pris i bokhandeln kr. 1:50.

Skriv till
A.-B. BANAN-KOMPANIET
STOCKHOLM

Vanderberghs

växer margarin
har smörets egen-
skaper men icke
dess höga pris.

Glöm ej vid annonsering i sydöstra Sverige att **KALMAR** — **KALMAR LÄNS TIDNING** är ett synnerligen lämpligt annonsorgan med stor spridning bland en köpstark publik.

hon tvungen att förtjäna sitt bröd och genomgick ett seminarium; men alltjämt fortsatte hon att i tankarna leva i det nya hemmet där borta, hemmet som hennes hjärtans kär höll på att bygga.

Ären gingo, Astrid tyckte ibland att väntan blev lång. Tvivlen kommo smygande, men hoppet ville hon ej släppa — inte ens då alla underrättelser uteblevo.

Slutligen måste hon dock tillstå för sig själv, att allt var förgäves. Antingen var han död, eller också hade han glömt henne. Det kändes bittert, men Astrid bar sin sorg tyst och stilla liksom allt annat i livet. Nu var hennes vår slut, och hösten tog vid — hopplös och grå. Lugn och blid gick hon sin stig. Sina förhoppningar hade hon jordat och planterade en minnets blomma på deras grav.

Astrid reste sig och gick bort från fönstret. Hon skakade på sig, som om hon velat befria sig från någonting, så drog hon ned gardinen och tände lampan.

En grå katt hoppade från soffan och strök sig spinnande mot hennes kjol.

— Du har det bra, du Prisse, sade hon. Du gräver ej ner dig i gamla minnen. Du funderar ej över vad livet är, och vad det kunde vara. Du dricker din varma mjölk, spinner och är nöjd. Du är den rätte levnadskonstnären, du, Kisse lilla.

Prisse såg på henne med sina skålmska gula ögon, som om hon velat säga: Kom och värm mjölken åt mig, matte, så glömm du allt det där.

Därute susade och suckade i björkarnas kronor. Det knakade i grenarna. Det knastrade då torra kvistar bräcktes. En lucka, som lämnats öppen, smällde och i pappersremorna på innanfönstret trumpetade vinden. Mitt ibland alla dessa ljud hörde Astrid steg, som knarrade på den grusade planen utanför. Någon knackade på dörren.

— Vem är det? frågade hon.

— En bekant.

Det var någonting i rösten, som kom henne att spritta till. Hon öppnade. Framför henne stod en man i bruna sportkläder. De gråa stråna vid tinningarna och de djupt markerade rynkorna i pannan talade om bekymmer och kamp på livets valplats, men den säkra hållningen vittnade om seger. Han stod ett ögonblick stum, överväldigad av sinnesrörelse. Så kommo orden hastigt.

— Astrid, känner du igen mig?

— Karl Hugo!

Det låg en värld av känslor och minnen i detta utrop. Det var tjugu år av väntan, hopp, tvivel, misströstan, sorg och stilla resignation men också av en kärlek, som ären ej kunnat utplåna.

Nu vilade hon i stilla lycka i hans armar. Då var det inte längre höst i hennes hjärta. Det var maj och hon stod under ett blommande körsbärsträd.

— Karl Hugo, minns du trädgården och körsbärsträdet?

— Om jag minns! Men nu skola vi sätta oss ned, ty jag har mycket att berätta.

Med Astrids hand i sin omtalade han allt, vad han upplevat därute. De första tio åren hade varit en oavbruten kedja av motgångar. Han hade till sist börjat misströsta om att någonsin kunna infria det löfte han givit före avresan. Då slutade han upp med att skriva, efter som han ingenting annat hade att tala om än svårigheter och misslyckade försök. — Då lyckan äntligen log mot honom, och han nådde det eftersträvade målet, tyckte han det var för sent att söka rätt på Astrid. Hon hade nog för länge sedan upphört att vänta och gift sig eller åtminstone glömt honom.

Tiden gick, men minnet av hans ungdoms älskade kunde ej

Jag är storbelåten

över hur lätt mitt Melange steker och bryner — vilka delikata småbröd, det ger mig — och hur utmärkt det är vid all slags matlagning — den enklaste som den förnämligaste. Tänk, att det finns de, som fortfarande använda det dyrbara natursmöret — när det finns Melange.

Det är ingen tom fras, att MELANGE i alla avseenden fullt ut kan mäta sig med natursmöret. Endast den av fördom och struntförnämhet förblindade försöker bestrida detta faktum. Att använda Melange i hushållet, det är att spara utan att försaka och samtidigt försäkra sig om en produkt, som till skillnad från smöret alltid framställes under de mest betryggande hygieniska betingelser.

Margarinet utan margarinsmak

Melange

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK
Stockholm

SPRINGMADRASSER och STÄLMÖBLER

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.

SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

Effektivaste värmelednings-spisar.

WOCO

Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDERNA, Motala.

Rosa centifolia

Den markerade
Roses Duft full-
ständig naturlig
gengivet

Originalflaskor i etui kr. 4.50, 2.—
Parfym, Tvålar, Hårvatten,
Crème m. m. parfymad m.
Rosa centifolia fås i alla fi-
nare parfymaffärer.
Parfymerade kort gratis.

Ensamförsäljare för Skandinavien
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

J. F. SCHWARZLOSE-SÖHNE
BERLIN

Tag bort Värken!

Det går lätt och säkert med Sloan's Liniment. Bara stryk på — ingen gnidning behöblig — och värken försvinner. Stillar all muskel- och nervvärk. Försök det!

Fås på alla Apotek.

SLOAN'S LINIMENT

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör återopas.

Storkyrkobrinken 11 - Stockholm

Almenta

Verksamt, kraftigt stärkande och med bästa resultat givna specialmedlet ätt återvinna lunghälsa vid lungrot. Ingreper radikalt förbättrande på kroppens näringsstillstånd genom sin allmänt stimulerande verkan.

Pris kr. 3:55 pr originalförpackning.

Boken om **75** tusendet, Almenta, = sändes gratis.

Fru HEDVIG LINDHOLM,

Upplandsg. 68—149, Stockholm.

Sätt kroppen i bästa möjliga kondition i kampen mot infektioner i allmänhet och tuberkulosen i synnerhet. Det sker genom det vitaminrika Almenta.

Babyutstyrslar

bästa modeller och kvalitet. Provkartong från kr. 9:50.

Linneutstyrsel-affären

GREVTUREGATAN 24 B, Sthlm. R. T. 754 23.

Herrar Annonsörer!

Vill Ni träffa Fryksdalens och Norra Värmlands talrika och burgna befolkning bör Ni annonsera i

Sunne-Tidningen Fryksdals-Posten

vilken på grund av sin stora och jämna spridning är ortens förnämsta annonsorgan. Infordra oifert från Sunne-Tidningen Fryksdals-Postens exp., Sunne, Tel. 256.

VÄRMLÄNDINGAR och FRYKS DALINGAR! Stifta bekantskap med den pigga och vakna Sunne-Tidningen Fryksdals-Posten, som utkommer rånger i veckan. Modernt format och revilt innehåll.

Lilli Carlsons

TAPISSERIAFFÄR,

Sigtunagatan 3, Stockholm, hörnet av Odengatan. Originella handarbeten. Billiga mönsterritningar. Även egna kompositioner. Material till de moder na handknutna mattorna.

utplånas. Tanken på henne följde honom överallt, och till sist beslöt han att skaffa sig visshet. Han for över till Sverige och lyckades få reda på Astrids vistelseort.

— Och här är jag nu, slöt han sin berättelse. Jag kommer sent, men bättre sent än aldrig. Vill du nu följa mig till mitt hem?

— Ja, jag har ju väntat därpå i tjugu långa år.

— Du kära! Men nu måste jag gå till gästgivaregården och beställa rum för natten.

— Vänta ett ögonblick, du skall först hjälpa mig med något!

Hon tände en liten lykta och räckte honom.

— Karl Hugo, vill du lysa mig?

Så tog hon en sax, gick ut och klippte av alla knopparna på rosbusken. Då hon kom in, petade hon försiktigt bort deras mörka, förstenade omhölje, dopade dem i vatten och satte dem sedan i ett glas.

— Seså, mina stackars små knoppar, sade hon ömt, nu ska också ni få blomma.

Margit Vide.

BOKNYTT

Sveriges trevligaste revy uppspelas inte på en teater utan förekommer i bokform och heter Svenska Dagbladets årsbok. Där får man nämligen en översiktlig och uttömmande redogörelse för allt av betydelse som tilldragit sig under förra året och får dessutom händelserna serverade med en lagom dosis av gott humör. Årsboken 1924 var en debut och innevarande årsbok uppfyller i rikligaste mån de goda löften den gav. Arbetet rekommenderas som den utmärktaste uppslagsbok över tidshändelserna och en outhärlig hjälpreda på bokhyllan.

Nordisk Tidskrift, som från och med 1925 börjat en ny serie i samarbete med föreningarna Norden, har nu utsänt sitt första häfte, med ett omväxlande och intressant innehåll. Två trehundra-årsminnen ha givit uppslaget till de två första artiklarna: professor L. Stavenovs högtidstal i Uppsala universitets aula den 6 nov. 1924 om de gustavianska arvegodsens och deras betydelse för universitetets utveckling samt professor Edv. Bulls artikel i anledning av det nyss skedda namnbytet Kristiania — Oslo. Redaktör Johannes Lehmann ger en fängslande karakteristik av Vilhelm Andersen, den ej minst i Sverige så uppburna vetenskapsmannen och talaren. Skriftställaren Charles Kent redogör för norsk skönlitteratur från de senaste åren. Frederik Poulsens berömda arbete om antik konst på engelska herresäten anmäles av professor Ernst Nachmanson. En nyhet är den särskilda avdelning med meddelanden om nordiskt samarbete, som redigeras genom föreningarna Nordens försorg.

Sanokapslar

äro för nervöst disponerade och svaga personer ett verkligt livselixir, som på kort tid återupprättar nervsystemet, alstrar energi, hälsa och levnadsmod. Undanröjer överansträngningar, missmod och sömnlöshet. För kroppsligt svaga, liksom för alla personer i övergångsåren medför intagandet av 1 Sanokapsel dagligen de mest angenäma och välgörande, bestående verkningar. Anbefallas av läkare. Finnas å alla apotek och kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

Försök en SANOKUR!

DEN känslan övergår alla andra.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvästolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28. Exp. till landsorten mot postförskott.

För den nyfödde. Modellkartongen inneh. alla behövlige, fina, välsydda plagg. Extra pris 8 kr. Dubbelsats 15 kr. Presentkartong extra 12 kr. Förordat av läkare. Obs! 14-årig verksamhet. Fru E. Caspersson, Jerntorngsgat. 3, Örebro.

En nyttig och välkommen present

för alla husmödrar är alltid

IDUNS KOKBOK

Av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

12:te upplagan

Kronor 6:—

Fullständigt omarbetad och utvidgad.

Oumbärlig för alla svenska hem.

Rikt illustrerad. Trefärgstryck.

Innehåller 1,144 tillförlitliga recept. Anvisningar vid Syltning, Konservering, Dukning och Servering.

Nyhet:

Anvisningar att använda Gasspis eller Gasugn vid alla recept för stekning och bakning.

Rekvirera genast från närmaste Bokhandel eller direkt från

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

Mot postförskott. Portofritt.

Allcock's

Etablerad 1847.

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND.

Världens Best

Betydande Utvärtes

Läkemedel.

Smärtor i Ryggen.

Intet plåster kan jämföras med Allcock's. Förmär starka klena ryggar mer än någonting annat.

Smärtor i Sidorna

lindras hastigt av Allcock's Plåster på samma gång som det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säljes i alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhållst smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behov av ett piller, Fullkomligt vegetabiliska. TAG DA UTAV Brandreth's Piller (Est. 1752.)

Inregistrerat handelsmärke: 26622.

Vid förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning, etc. Försäljes hos alla Apotekare.

726 a ALLCOCK MANUFACTURING Co., Birkenhead, England.

Kom ihåg

att

CARL BROSTRÖMS Attiksprit o. Vinättika

stå högst i kvalitet.

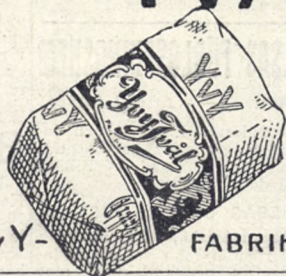
Tdumz

Furu
enkelt

är det ej att få en ungdomligt vacker hy genom att dagligen använda den av välgörande vegetabiliska oljor och essenser framställda

YVY - TVÅLEN

Pris 1:-kr. pr. st.

AKTIEBOLAGET YVY-

FABRIKEN, YSTAD.

Glöm ej
det stora
näringsvärdet
i
Svenska
Makaroner

PROESSDORF

En fullständig likhet i smak och konsistens gör det omöjligt att skilja mellan

MUSTADS
Smörblandning
Iris-Extra

och finaste mejerismör
— dess ende like.

" Mina damer och herrar !

Det bästa och angenämaste medlet till skydd mot förkylning är PIX för mun och svalg."

H&L

